Ն. 1050 | 1888 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 18 ՃՈՒՄԱԱ | 1306 ՐԷՊԻ ՒՈՒԼ ԷՎՎԷԼ 26 | ՏԷՕՐՏՈՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԵՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱԲՕՆԷ ՇԻՐԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԷՐԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուէսի 20 ղրուշտան

ՔՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՏԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

20 ՓԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՇԻՐԱԹԼԱՐԸ

Լինէսի, զէմի վէ ըլանի սահիֆէտէ ղըշ. 6
Սինէնին սահիֆէ 11ի 10ը. ղշ. » 3
Մէվատտը նաֆիյա տախի պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ ատէմի օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր ։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր ։ Քէաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃՈՒԼԷԼԵԱՆ.. միւրաճաաթ օլունա ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ֆրանսաընըն Ռոմա սէֆիրը ճէնապը Մ. Մառիանի՝ կէչէն բազար կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա Իթալիա գրալը Ումպէրթօ թարաֆընտան գապուլ օլընմըշ, վէ պու միւլագաթը խուսուսիյէ՝ եարըմ սաաթտան զիյատէ սիւրմիւշ, սէֆիրը միւշարէլէյհ՝ գրալըն խիլթիֆաթը ֆէվգէլ՝ադէսինէ մազհար օլմուշ տըր ։

——

Բօրթուկալ գրալը՝ Աւստրիա վէ Ալէմանիա իմբէրաթօրլարընը իքի Բօրթուկալ ալայընա ֆախրի միրալայ նասպ իթմիշ տիր ։

——

Նիւ-Եօրգտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, կէչէն բազար կիւնիւ Աթլանթիք տէնիզինին թէքմիլ սէվահիլինտէ պօյլէ բէք չէտին պիր պօռա զուհուր իտուպ, քէսրէթլէ գար եաղարագ տէմիր եօլլար թաթիլ իթմիշ, բէք չօգ թէլէկրաֆ թէլլէրի գըրըլմըշ վէ քիւլլիյէթլի սէֆայն գազազէտէ օլմուշ տըր ։

Քէզալիք պու հաֆթանըն իպթիտալարընտա իքի իւչ կիւն միւթէմատիյէն Ինկիլթէրա վէ Իրլանտա սէվահիլինտէ տախի չէտին պօռա վէ ֆուրթունալար վուգու պուլուպ, տէնիզտէ միւթէատտիտ գազալար վագը օլմուշ վէ Սգօչիատա նէհիրլէր թաշարագ պիր չօգ քէօյլէրէ սու պասմըշ տըր ։

——

Ալէմտէ հէր միլէլ ու ագվամտա ազ չօգ էֆքեարը պաթըլէ վար իսէ տէ, Ռուսյարտա տահա չօգ վէ տահա զարիֆ էֆքեարը պաթըլէլէր մէվճուտ իտուկինէ՝ աթիտէքի վագաա պիր իսպաթ սայըլապիլիր ։

Պիր գաչ հաֆթա մուգատտէմ Ռուսիանըն Գուրսք էյալէթինտէ Կրէվօրօն նամ մահալ հէվալիսինտէ պիր օրման տէրունինտէ բարչա բարչա իտիլմիշ պիր կէնճ քէօյլիւնին նաշը պուլընուպ, պիչարէնին վիճտանտան պազը եէրլէրի տախի էքսիք իմիշ վէ պունլարըն գաթիլլէր թարաֆընտան կէօթիւրիւլտիւկի տէրքեար պուլընմըշ տըր ։ Բօլիս՝ պու ճինայէթի իրապէ ալարագտա իճրաի թէհգիգաթ իտէրէք, միւթէճասիրլէրը պուլմըշ տըր ։ Պունլար իքի քէօյլիւ օլուպ, Ռուսիանըն ճէհալէթինտէ միւնպաէշիր օլան պիր էֆքեարը պաթըլէյէ մէպնի մէզքիւր տէլիգանլըյը էօլտիւրտիւքլէրինի իգրար իթմիշլէր տիր ։ Շէօյլէ քի, մէզքիւր էֆքեարը պաթըլէյէ նազարէն, հէր քիմ՝ ինսան եաղըյլա պիր մում եաբապիլիր իսէ, թուլթումադըղը հէր ճինայէթ ու չէգավէթի պիլա միւճազաթ իճրա իտէպիլիր իմիշ ։ Իքի գաթիլ քէօյլիւլէր տէ պիր զէնկին չիֆթճինին էվինի սօյմագ խըթէտտուքլէրինտէն, կիւյա միւճազաթա չարբըլմամագ իչիւն զիքը օլընան կէնճ քէօյլիւյի էօլտիւրմիւշլէր վէ անըն եաղընը գայնաթըպ մում եաբմըշլար տըր ։ Գաթիլլէրին էվինտէ թահարրիյաթ իճրա օլունտուղտա, մէզքիւր մումլար պուլունմըշ տըր ։

——

Աթինէքի Ֆըգըա՝ տիւնքի Սէ-դ-գուլա օգունմըշ տըր ։

«Ճէնօվատա նէշր օլընան Գօ․․․ նամ լիսաարէթ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Վէնէտիկ կէօմիւք իտարէսինտէ պիր եւիւք Թիւրք խալըսը մէվճուտ օլուպ, մէզքիւր եւիւք մուգատտէմա Տէրսաատէթտէ մուգիմ պուլընան վէ պիր զէնկին Պարօնըն մախսուսը օլան կէնճ պիր տիրլօմաթ թարաֆընտան սահիպլինին հիսապընա օլարագ կէօնտէրիլմիշ տիր ։

«Իշպու եւիւքըն իճթիվասը բէտսիր վէ սահիր մէսարիֆի 100,000 ֆրանգա պալիղ օլմագտա իսէ տէ, չիմտիյէ գատար քիմսէ պու մէպլաղը թէէտիյէ իթմէմիշ տիր ։ Զիրա մէզքիւր եւիւքիւ կէօնտէրէն տիպլօմաթ՝ պիր գաչ միլյօն պօրճ պըրագարագ ֆիրար էյլէմիշ տիր ։ Զիքը օլընան տիպլօմաթըն բէտէրի տախի մէպլաղը մէզքիւրը թէէտիյէտէն իսթինքեաֆ իթմիշ օլմաղլա, պէօյլէք պիր հատիսէ զուհուրընէ պէթիճար օլըյօր ։»

ԳԱՐԱՏԷՆԻԶՏԷ ԽԱՍԱՐԱԹ

Թայմըստան ալընըր. նոյեմբեր 23 Թարիխլիյէ քէշիտէ օլընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, կէչէնտէ վուգու պուլան ֆուրթունալարտա Թայմըս լիմանը պուզ պաղլայըպ, քէնէր սէֆինէսիլէ 12 եէլքէն սէֆինէսի պուզ իչինտէ գալմըշ տըր ։ Մուախխէրէն 5 սէֆինէ ղարգ օլուպ, թայֆալարը գարայա չըգմաղա գայիրէթ իթմիշ, վէ 63 նէֆէրի քէնէր սէֆինէսինէ ըլթիճա էյլէմիշ տիր ։

Նոյեմբերին 18ինտէ քէնէր սէֆինէսինտէն 5 վէ տիկէր սէֆինէլէրտէն 48 թայֆա գարայա միւվասէլէթ իտուպ, քէնէր սէֆինէսինտէ պուլընան 15 նէֆէրին էլլէրի վէ այագլարը տօնտըղընը պէյան իթմիշլէր տիր ։

Նոյեմբերին 19ընտա 2 եէլքէն սէֆինէսի տախի ղարգ օլմուշ տըր ։

Մաճը մէզքիւրըն 22սինտէ պիր վաբօր կէօնտէրիլիպ, քէնէր սէֆինէսինի աչըգ սուլարա չէքմիշ վէ սէլամէթէ չըգարմըշ տըր ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մէարիֆ իտարէսի հագգընտա պազը իսլահաթ վէ թէտգիգաթ իճրասը իչիւն Պապը Ալիտէ Շուրայի Տէվլէթ տախիլիյէ տաիրէսի րէիսի Իզզէթլու պէյ էֆ. հազրէթլէրինին րիյասէթի թահթընտա Շուրայի մէզքիւր ազասընտան Ֆէրիտ պէյ իլէ ումուրը հուգուգիյէի միւխթէլիֆէ միւտիրի Ղալիպ պէյ վէ էնճիւմէնը թէֆթիշ վէ մուայէնէ րէիսի Նաիմ պէյ իլէ Քեազիմ էֆէնտիտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլ իթմիշ, վէ կէչէն կիւն Պապը Ալիտէ ագտը իճթիմա իտէրէք, Մէարիֆ նէզարէթինտէն պիր մէմուր տահա ճէլպիլէ միւզաքէրաթ վէ թէտգիգաթա պաշլանմըշ տըր ։

—Կիրիտ ճէզիրէսինին 2500 նէֆէրտէն իպարէթ օլան սաաքիրը զապթիյէսինին իսլահը աճվալի իչիւն մէմուրէն իզամ պուլընան միրալայ Զիհնի պէյին օյ պապտա թանզիմ իթտիկի պիր լայիհա իւզէրինէ, ասաքիրը մէրգումէնին թէնսիգը աճվալի քէյֆիյէթի ճանիպը Պապը Ալիտէն Կիրիտ վիլայէթինէ եազըլմըշ տըր ։

—Սէլանիք վալիսի Ղալիպ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէսինէ քէշիտէ օլընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ Սէլանիքտէ պիր նիւմունէ չիֆթլիկի վէ պիր տէ զըրաաթ մէքթէպի թէէսիսի օլընմագ իւզրէ ագտէմէ միւլայամա իտիլմիշ օլան արազի իւզէրինէ կէչէն բազար կիւնիւ վալիի միւշարէլէյհ, էրքեանը վիլայէթ վէ հէյէթը ադէրիյէ իլէ զըրաաթ միւֆէթթիշի վէ գօմիսիօնը պիրլիքտէ օլտըղը հալտէ կիտիլիպ, մէզքիւր չիֆթլիք վէ մէքթէպին թէմէլի թաշը օլընմըշ, վէ թավաթը հազրէթը Շէհրիյարի եատ ու թիգքեար օլընարագ վէ գուրպանլար քէսիլէրէք ինշաաթա պաշլանմըշ տըր ։

—Աթուֆէթլու Մաքսուտ Սիմոն պէյ էֆ. հազրէթլէրինին Խալգալի Քէպիրտէ միւթէսարրըֆ օլտուգլարը չիֆթլիկի՝ զըրաաթ վէ նիւմունէ չիֆթլիկի իթթիխազ օլընարագ, էօմանը՝ մէնաֆի սանտըգլարը ախտաթընտան մուհավվէլ մէպալիղտէն մուֆասսալ միքտարըն սուրէթը թէսվիյէսիլէ պիր ան էվվէլ իճրաի իշթիրասը խուսուսը՝ Նաֆիա վէ Թիճարէթ նէզարէթինտէն պէրայի թէսվիյէ Տէֆթէրը Խագանի նէզարէթինէ իշպար օլունմուշ տըր ։

(Թ. Հավատիս)

—Մահքէմէի Թէմյիզ ճէզա տաիրէսինտէ թէրաքքիւմ իթմիշ օլան էվրագըն թէտգիգ իլէ մէսալիհը ումուրիյէնին իճրասը ու թէսվիյէսի հագգընտա թէտապիրը մուքթէզիյէ իթթիխազը՝ Պապը Ալիտէն Ադլիյէ նէզարէթինէ եազըլմըշ, վէ ճէզա տաիրէսի րէիսի Հաշիմ պէյ հազրէթլէրինին իգթիտարըն լաըգը իլէ իգտամ իտիլմէսի իշարէթ իտիլմիշ, վարիտէն թէրաքքիւմինին արգասը ալընմաղը իշխարիլմիշ տիր ։

—Սատրը սապըգ Սաիտ վէ սէր թապիպը հազրէթը Շէհրիյարի Մավրօճէնի բաշալար հազրէթլէրի իլէ Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթի՝ էվվէլքի կիւն Մ. Գօսթանթէն Զարբայա վիզիթա վէրմիշլէր տիր ։ Եէվմը մէզքիւր աքշամը Մ. Լէօնիտաս Զարիֆի՝ Մ. Զարբայա իքրամէն պիր զիյաֆէթ քէշիտէ էյլէմիշ տիր ։

—Ռումանիա տէվլէթինին Տէրսաատէթ ժէնէրալ գօնսօլօսը՝ մէէզունէն Ռումանիայա կիտէրէք պուլընտուղտան հալտէ տիւն Տէրսաատէթէ աւտէթ էյլէմիշ տիր ։

—Սէլանիք շէհրինէ իչիլէճէք սու ճէրէյանը իչիւն պիր Ինկիլիզ գումբանեասընա իմթիյազ իթա պուլընմըշ տըր ։

Լօնտրատա Վայմսըն նամ թիճարէթ էվինին րէիսի Մ. Միսլրթըն՝ ախիրէն չէհրիմիզէ կէլմիշ օլուպ, իմթիյազը մէզքիւր մուճիպինճէ ինշաաթա պաշլանմաղ իչիւն թէշապպիւսաթը լազըմէյի իճրա էյլէմիշ տիր ։

Վարտար նէհրինտէն Սէլանիք չէհրինէ գատար 25 քիլոմէթրօլըգ մէսաֆէտէ սու եօլլարը ինշասը իչիւն էլէքթրիք քէշֆիյաթ իճրա իտիլմիշ ։

—Ումուրը բօլիթիգիյէ վէ մէնաֆիի Իսլամիյէ վէ Օսմանիյէտէն պահիս օլմագ վէ հէր հաֆթա չարշէնպէ կիւնլէրի նէշր իտիլմէք իւզրէ՝ Ե-?-? իւնվանը իլէ պու քէրրէ չէհրիմիզտէ Արապճա պիր կազէթա նէշր օլունմաղա պաշլամըշ տըր ։

—Պէյօղլու բազար գայըղը թայֆասընտան Գարահիսարը Շէրիֆ էվվէլքի սապահ արգատաշլարը իլէ պէրապէր բազար գայըղընը գըրգըթան էնտիւրի իքէն գագաէն տէնիզէ տիւշիւպ ղարգ ու նապէտիտ օլմուշ տըր ։

—Ախիրէն Լէհաօս ճէզիրէսի սահիլինտէ 24 չուվալ դաչագ պարուտը գապըթ ու միւսատէրէ իթտիկի արբասա գազազէտէ օլմուշ օլան Քէշ-?-? նամ վաբօրը Հիւմայունը՝ պէրայի թամիր պու քէրրէ Տէրսաատէթէ կէլէրէք Թէրսանէ հավուզընա կիրմիշ տիր ։

—Մուսուլ վալիսի ճէնապը Ալի Քէմալ բաշա հազրէթլէրի՝ մէմուրիյէթը ճէտիտէլէրինտէն տօլայը թաքիրէի Շահանէյէ արզը թէշէքքիւր զըմնընտա տիւն Մապէյնէ աղիմէթ էյլէմիշ տիր ։

—Տէրսաատէթ սիֆարէթլէրը թէրճիւմանլարը մէզքիւրէլէրինտէն օլուպ Բարիզէ աղիմէթ էյլէմիշ օլան Մ. Լէօնարտ՝ չէհրը մէզքիւրտէ թահըրը մէվգիֆէ ալընմըշ տըր ։

—Լէհաօս ատասը միւթէսարրըֆը Լօխաթի էֆէնտի՝ պու քէրրէ Տէրսաատէթէ կէլէրէք թէշէքքիւրլէրինի իւթիտա էյլէմիշ տիր ։

—Սթամպօլ Պայըգ բազարը գարագօլլարընտան Գասըմբաշալըլը Հասան՝ տիւն մէզքիւր իւզէրէ չըգարմաղ իւզրէ Գալաթատան գայըղընա պինմիշ օլտուղը 12 եաշընտա պիր եահուտի չօճուղընը գայըգ իւզէրէ տէօվէրէք օլան 10 բարայը վէրմէտիկի իչիւն տէնիզէ աթմըշ իսէ տէ, տիկէր գայըգճըլար՝ մէրգում չօճուղը սալիմէն գուրթարմըշլար տըր ։

—Պէօլւ- կազէթասընտա օգունտուղընա կէօրէ, Մուշ գասապասընտա աղա խանըրըն ալթ գաթընտա վագը պիր գահվէխանէտէն ախիրէն հարիգ զուհուր իտէրէք, էթրաֆա սիրայէթլէ 2 գահվէխանէ, 2 մաղազա վէ 14 տիւքեան միւհթէրիգ օլմուշ տըր ։

—Մէշհուր թէաթրօ ագթրիսի Մատամ Սառա Պէրնհարտ՝ պու կիւն Իպրախիտէ վէ եարըն Կալաթտա պիրէր օյուն օյնայաճագ տըր սօնրա, բազար սապահը վաբօրա Տէրսաատէթէ կէլէճէք, օ վէ ագշամը «Լա Տամ օ Գամէլիա» օյունընը իճրա իտէճէքմիշ ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Կազէթամըզըն թապը էսնասընտա գատար բօլիթիգայա տաիր թէլէկրաֆ վիւրուտ իթմէմիշ տիր ։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւնքի նիւսխամըզտէ պէյան օլընտուղը իւզրէ, Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ իատէի վիզիթա զըմնընտա տիւն սաաթ 7տէ Ֆէնէրտէ Ռում Բաթրիգխանէսինէ աղիմէթ իթմիշ տիր ։

Գիրինճի արապայա Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի րաքիպ օլուպ, գարշըսընտա գաբուքեահեասը Ֆրէնկեան սաատէթլու Աբրահամ էֆէնտի օթուրմըշ, վէ իքինճի արապայա տախի Գրիմաքեան Գէր. Տ. Հմայեակ իլէ Սրուանձտեանց Գէր. Տ. Գարեգին Սրբազանլար րաքիպ օլմուշլար, վէ Սամաթիա քարոզիչի Եաղուբեան Գէր. Տ. Վահան վարդապետ իլէ Գալաթ քարոզիչի Տէրունեան Գէր. Տ. Մաղաքիա վարդապետլէր՝ պարգիրլիւլար օլարագ մէզքիւր արապալարըն արգասը սըրա եւրիւմէքտէ պուլընմըշլար տըր ։ Իւչիւնճի արապայա տա Քաղ. ժողով ազասընտան Իզզէթլու Հանեան Խաչիկ վէ Սրվաճեան Կարապետ էֆէնտիլէր րաքիպ օլմուշլար տըր ։

Պէօյլէճէ Ռում Բաթրիգխանէսինէ միւվասէլէթ օլընտուգտա, Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի Ռում Սինոդ մէճլիսի հէյէթը րուհանիյէսիլէ րէհպէրինը սախրէ վէ Բաթրիգխանէ մէմուրինի թարաֆընտան իսթիգպալ վէ գապուլ օլունմըշ, վէ Բաթրիգխանէնին թէշրիֆաթ սալօնընա կէօթիւրիւլմիշ տիր ։

Օրատա Ռում Բաթրիգի րիւթպէթլու Տիոնէսիոս էֆէնտի հազրէթլէրի՝ էթրաֆընտա Սինոդ ազասընտան 8 միթրօբօլիտ վէ մէճլիսը ճիսմանիտէն 4 զաթ պուլունտուղը հալտէ, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինի իհթիրամաթը ֆայիգա իլէ գապուլ իթմիշ, վէ պու միւնասէպէթլէ այագտա ուզուն բուրաց Ռումճա պիր նութգ իրատ էյլէմիշ տիր ։

Իշպու նութգտա Ռում Բաթրիգի հազրէթլէրի իքի Խրիսթիյան գարտաշ միլլէթլէր (Էրմէնի վէ Ռում) արասընտա իթթիֆագ վէ մուհապպէթին պէրտէվամ օլմասընը թէմէննի իթտիքտէն սօնրա, Բաթրիգը ճէտիտ Աշըգեան Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինի թէպրիք իթմիշ տիր ։

Ռումճա իրատ օլընան իշպու մէգալէյի Ռում Բաթրիգխանէսինին լիսանը Թիւրքի պաշ քիաթիպի Անտրիգօ էֆ. Թիւրքճէյէ թէրճէմէ իթմիշ տիր ։

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի Ռում Բաթրիգի Տիոնէսիոս էֆ. հազրէթլէրինին իշպու նութգունա ճէվապէն, Էրմէնի միլլէթի իլէ Բաթրիգը ճէտիտի հագգընտա ըղզար օլունան հիսսիյաթը թէվէճճիւհքեարանէտէն տօլայը թէշէքքիւր իթթիքտէն սօնրա, պէր վէճհը աթի իրատը քէլամ պույուրմըշ տըր ։

«Բէնիմ թէպրիքի իֆա իչիւն նէզտիմէ պիր Ռում հէյէթը մախսուսէսինին իրսալինտէն տօլայը տահա միւթէշէքքիր իմ, վէ պու կիւն տէ բու պէյանը թէշէքքիւրէ կէլտիկիմտէն պէք մէմնուն ըմ, զիրա պու հալլէր՝ իքի միլլէթ արասընտա իթթիֆագը ուխուվվէթքեարանէնին թէվէսսիւ վէ թէրաքքիսինէ մէտար օլուր ։ Պու իքի Շարգ միլլէթլէրի՝ թախթը ալիյէի Օսմանինին զիլլը հիմայէսինտէ տայմա թէվէճճիւհաթը ֆայիգա Օսմանիյէյէ միւնպաէթ օլմըշլար, զիրա տէվլէթի Ալիյէի միւշարէլէյհա՝ պիզլէրի Քրիսթիյանլըղըմըզըն վիճտանը ու պագասընը ալէնէն թէմին ու վէրգայէ իտէր, վէ միւսթէմիրրան մուտաֆաասը թէշվիգ էյլէտիկի հալտէ, միւսլիմանլար հէր պիր վագթ պիզլէրէ թէօգթիր իթմիշ իտի, իլ իլէ վէրէլիմ, վէ իքի Շարգ Քիլիսէլէրի միյանընտա միւթէհասսըլ օլան եանլըշլըգլարը թասհիհ էյլէյէլիմ, վէ Մէթպուր մուֆախխամլըղ Բատիշահըմըզ Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Խանը Սանի Էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին թահթը հիմայէի Սէնիյէլէրինտէ միւսթէֆիտէն հալլ ու թէժվիլլէսինի կէօրմէք իֆթիխարընա նայիլ օլմագ իչիւն սաաբը ուպուտիյէթ վէ սատագաթըմըզը բարլագ պիր սուրէթտէ արզ ու ըզհար իտէլիմ ։ Պունտան պէօյլէ պիր միւնասէպէթ միւլագաթլար իճրա իտէճէկիմիզ հասէպիլէ, պու եօլտա օլան վէզայիֆիմիզ իչիւն քէնտիմիզէ պիր խաթթը հարէքէթ թային իթմիշ իյիզ ։»

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին Էրմէնիճէ իրատ իթտիկի իշպու նութգը Ֆրէնկեան սաատէթլու Աբրահամ էֆ. Թիւրքճէյէ թէրճէմէ իթմիշ տիր ։

Պատէհու Ռում Բաթրիգի Տիոնէսիոս էֆ. հազրէթլէրի՝ եէնիտէն քէյֆիյէթ սուալ իլէ, Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինէ ճէվապէն, ըղզար օլունան հիսսիյաթը խալիսանէյի մէմնունիյէթը ազիմէ իլէ իստիմա իթտիկինի պէյան իթմիշ, վէ պու միւնասէպէթլէ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին պէյան էյլէտիկի էֆքեարըն վիւճուտ պուլմասընա մուավէնէթ իթմէկէ սէօզ վէրմիշ, վէ քէնտի մուհիպպանէ վէ ուխուվվէթքեարանէ սէլամլարընը՝ հայաստանեայց Եկեղեցիսի րէիսի Վեհ. Տ. Տ. Մակար Սրբազան Կաթողիկոս հազրէթլէրինէ թէպլիղ իթմէսինի Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինէ թավսիյէ էյլէմիշ տիր ։

Մուախխէրէն Ռում Բաթրիգի էֆէնտի հազրէթլէրի՝ րասիմէի մէզքիւրէտէ հազըր պուլունան Ռում Սինոդ մէճլիսինին 8 միթրօբօլիտլէրինը վէ մէճլիսը ճիսմանինին 4 ազասընը սըրա իլէ Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինէ թագտիմ իթմիշ, վէ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի տախի քէնտի մայիյէթինտէ պուլունան րէհպէրին վէ զէվաթը սայիրէյի պիրէր պիրէր Ռում Բաթրիգի հազրէթլէրինէ թանըթմըշ տըր ։

Իշպու րասիմէ իքի իւչ սաաթ իխթիտատ պուլըրտուղտա, Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ միւֆարէգաթ իչիւն գըյամ իտուպ, Ռում Բաթրիգի րիւթպէթլու Տիոնէսիոս էֆ. հազրէթլէրի՝ միւշարէլէյհի նէզտինտէն պաշլըեա գատար թէշյի իթմիշ տիր ։

Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ Բաթրիգխանէտէն խուրուճ իթտիքտէ, Ռում Սինոդ մէճլիսինին 8 միթրօբօլիտլէրիլէ Բաթրիգ վէքիլի վէ տիկէր Ռում րէհպէրինի վէ մէճլիսը ճիսմանի ազասը պիրլիքտէ օլտուղլարը հալտէ Ռումլարըն Ֆէնէրտէքի ուլու քիլիսէյէ էնմիշ, վէ օրատա Շարգ քիլիսէլէրիլէ ագայիտը տինիյէլէրի (վարդապետութիւնք) հագգընտա միւթալաաթը թարիխիյէյի հավի թաճրիրէն պիր նութգ իրատ էյլէմիշ տիր ։

Ռում Բաթրիգ վէքիլի՝ իշպու նութգը Բաթրիգ րիւթպէթլու Տիոնէսիոս էֆ. հազրէթլէրի նամընա թալէպ իթմիշ վէ պիրգ Բաթրիգը միւշարէլէյհ հազրէթլէրինէ կէօթիւրմիւշ տիր ։

Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ մայէթլէրիլէ պէրապէր սաաթ 9տա Բաթրիգխանէյէ աւտէթ էյլէմիշ տիր ։

——

Քաղ. ժողովըն չարշէնպիհ կիւնքի իճթիմասընտա պիր վէճհը աթի գարարլար վէրիլմիշ տիր. Շէօյլէ քի,

1.— Երկնի Բարձրահայեաց Ս. Աստուածածին վանքըրն վանահայրը Փափազեան Արժ. Տ. Յովհաննէս վարդապետ՝ Տիարպէքիր Վիճակընա մուվագգաթէն Տեղապահ նասպ օլընմըշ, վէ մէզքիւր Վիճակըն առաջնորդ մէգալէսի՝ Խառն ժողովըն թէսվիպինէ գաթիյէսինէ թաալիգ իտիլմիշ տիր ։

2.— Գայսէրիյէ Գաւառ. Ընդհ. ժողովը՝ մէզքիւր Վիճակըն Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինէ թային իտէճէկի Երեսփոխանըն ինթիխապը բաբօրթօսընտա գանունէն մէվճուտ օլան նագիսէյի իքմալ ու թասհիհ իթմիշ օլտուղընտան, Քաղ. ժողով՝ մէզքիւր բաբօրթօյը Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինէ թէպլիղ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր ։

3.—Գայսէրիյէ Առաջնորդարանը թարաֆընտան Թօմարզա գարիյէսի բաբազլարընը էհալիսի վէ գարիյէսի մէզքիւրէ ճիվարընտա քեաին Ս. Աստուածածին վանքըրն միաբանլարը իտտիաը թաղթընտա պիր մահզէր վիւրուտ իթմիշ օլուպ, իշպու մահզէրտէ Գայսէրիյէ միւթէսարրըֆը Հայտար բաշա հազրէթլէրիլէ Թօմարզա միւտիրի Ահմէտ Րէմզի էֆէնտինին հիմմէթ ու ղայրէթլէրիլէ Մէվլուտ օղլու նամ հայտուտ սէրքէրտէսինին չէթէսի մահվ ու նապէտիտ իտիլտիկի պիլպէյան, պու պապտա արզը շիւքրան վէ մահմիտէթ լոլմիշ վէ տէյմումէթը էյյամը էօմր ու շէվքէթը հազրէթը Բատիշահի էտիյէի խայրիյէսի եատ ու թիգքեար օլընմըշ տըր ։

Քաղ. ժողով՝ էհալիի մահալլիյէնին իշպու շիւքրանը միննէթտարանէսինի հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ արզ ու թէպլիղ էյլէմէկէ գարար վէրմիշ տիր ։

——

Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ թէքմիլ Օծում զիյնէթի նոյեմբերին 20նճի պու բազար կիւնիւ իճրա օլընաճագ օլան Իւսկիւտար Ս. Կարապետ քիլիսէսինին Թագտիս այինինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ պու գարար սապահըն պէտ իլէ Եէնի Գաբու? միւթէհասսը Իւսկիւտարա աղիմէթ իտէճէք տիր ։

——

Մագրիքէօյ Ս. Աստուածածին քիլիսէսինին 2880 ղըրա արսասընըն ֆիրուխթը՝ Բաթրիգխանէ բուխասաթըյլա գարարլաշմըշ իսէ տէ, արսաի մէզպուրա չիմտիքի հալտէ թալիպ զուհուր իթմէտիքինտէն, պիր ան էվվէլ սաթըլըպ մէքթէպ ինշաըյլա իպթիտար օլունմասը իչիւն 12 զաթ միյանընտա 250 լիրայա արսաի մէզքիւր քիլիսէտէն սաթըն ալընարագ, պու վէճհլէ մէքթէպ ինշաաթընա պաշլանմըշ տըր ։

——

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ

ՔԻԼԻՍԷՍԻՆԻՆ ՕԾՈՒՄ ԶԻՅՆԷԹԻ

Ա Զ Դ

Շնորհիւ ամենակարողին Աստուծոյ և արդեամբք Թաղիս բարերար Նոցին Վսեմութեանց Մաթէոս և Աբիկ Ունճեան Պայազատաց՝ Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ վերաշինութիւնն ի կատար հասած լինելով, Կոստանդնուպոլսոյ և Սրբոյ Երուսաղէմի Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարքունք հաճեցեալ են կատարել Օծման արարողութիւնն ի հոգեւոր ցնծութիւն Աստուածասէր ժողովրդեան, և Նոյ. 18 ուրբաթ երեկոյին հսկման արարողութիւնն տեղի պիտի ունենայ, և Նոյ. 19 շաբաթ առաւօտուն՝ Տաճարի դռներն և սիւներու խաչերն պիտի օծուին, իսկ Նոյեմբեր 20 կիւրակէ առաւօտուն՝ աւագ Սեղանոյն, Խորանին և քովի Սեղաններուն Օծման արարողութիւնը պիտի կատարուի ։

Թաղական Խորհուրդս պարտ անձին կը համարի աւետել Աստուածասէր հայկազն ժողովրդեան զայս բերկրառիթ լուր, և հրաւիրել որ հաճին ներկայ գտնուիլ Օծման սրբազան արարողութեան, և լինել մասնակից բաշխման շնորհաց ։

Եթէ մասնաւոր հրաւիրագրերն հասած չեն առ Մեծ. ազգայինս, ժամանակին սղութեան առթիւ, կը խնդրեմք ներկայս իբրեւ հրաւիրագիր նկատել ։

Նաեւ կը յայտարարեմք ի գիտութիւն, թէ Իւսկիւտարաբնակ ազգայնոց բնաւ չեմք ղրկած մասնաւոր հրաւիրագիր, իբրեւ հիւրընկալ ժողովուրդ ։

Ի դիմաց Թաղական Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Պ. Գ. Գ-լ-ն-ե-ն Մ. Սեբ-ե-ն
16 Նոյեմբեր 1888
ի Նոր—Թաղ
յԻւսկիւտար

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ

Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրը սապըգ Մ. Կրէվինին տամատը Մ. Վիլսօն՝ մէպուսանտան օլտըղը հալտէ ահվալ վէ վուգուաթը մալիւմէյէ մէպնի պիր սէնէտէն պէրու Մէճլիսը մէպուսանա տէվամ իթմէմէքտէ իքէն, կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ մէճլիսը մէզքիւրէ կիթմիշ իսէ տէ, մէպուսանտան հիչ պիրի եանընա վարմայըպ, օթուրտըղը եէրտէ եալընըզ գալմըշ տըր․ Եալընըզ Մ. Անտրիէօ մուամալէյէ յին եանընա կիտիպ էլինի սըգմըշ տըր․

Մէպուսանտան Մ. Միլլրօ՝ քէլամա աղազ իլէ, Մ. Վիլսօնը իմա իտէրէք ազատան պազը քէսանըն մէճլիստէն թարտը ուլամազ իսէ պունլար մէճլիստէ հազըր պուլընտըգճա միւզաքէրաթըն թէէխիւրինի թէքլիֆ էյլէմիշ, վէ պու թէքլիֆ 39 րէյէ գարշը 343 րէյ իլէ գապուլ օլընըպ էքսէր մէպուսանըն պու սուրէթլէ Մ. Վիլսօնըն իչլէրինտէ պուլընմասընը թէճվիզ իթմէտիքլէրի անլաշըլմըշ տըր․

Հալ պու քի, Մ. Վիլսօն՝ պու հալտէն միւթէէսսիր օլմայարագ մէճլիսի թէրք իթմէմիշ օլտըղընտան, մէճլիս պիր սաաթ սօնրա միւզաքէրաթա տէվամ իթմիշ տիր․

—

Ֆրանսա Վաթանբէրվէրան ճէմիյէթի ազասը՝ կէչէն բազար կիւնիւ Բարիզտէ Վակրամ սալօնընտա ումումի պիր իճթիմա ագտ իթմիշլէր տիր․

Ճէմիյէթը մէզքիւրէնին րէիսի տ՛Էրուլտ՝ Ֆրանսանըն տախլի բօլիթիգասընա տաիր պիր նութգ իրատ, վէ պու նութգընտա Ժէնէրալ Պուլանժէյի մէտհ ու սէնա վէ Մ. Ժիւլ Ֆէրրի իլէ Մ. Ֆլօքէյի վէ Ա.յան վէ Մէպուսան մէճլիսլէրինտէ օբօրթիւնիսթ ֆըրգասընըն մէնսուպ օլան ազայը զէմմ ու թագպիհ էյլէմիշ վէ տէմիշ տիր քի,

«Վաթանբէրվէրան ճէմիյէթի՝ հըսսիյաթը վաթանբէրվէրանէ իլէ մութթասըֆ, վէ ֆագաթ էլէ էվվէլ հէր վագթտան զիյատէ Պուլանժէյէ թարաֆտար տըր․ Ժէնէրալ Պուլանժէ թէճավիւզի տէյիլ, իլլա թէտաֆիւի հարէքէթը տա պուլընըյօր․

«Բիզ՝ Ալզաս-Լօրէն էյալէթինին կէրիյէ ալընմասընը նազարը իթթիպարտան ուզագ թութմամագլա պէրապէր մուհարէպէյէ իսթէմէյօրըզ, ֆագաթ միւտաֆէատ միլլիյէնին քեաֆֆէի իհթիմալաթա գարշը հազըր վէ միւքէմմէլ պուլընմասընը արզու իտիյօրըզ․»

Մ. Տէրուլէտ՝ Ռուսիա խանէտանընըն իմբէրաթօրիսի հագգընտա սիթայիշքեարանէ պիր սուրէթտէ իտարէի լիսան, վէ Պօրքի նամ մահալտէ զուհուր իտէն չըմէնտիֆէր գազասընտան խանէտանը իմբէրաթօրի ազասընըն սալիմէն գուրթուլտըգլարընտան տօլայը պէյանը մէմնունիյէթ վէ թէչէքքիւր էյլէմիշ, վէ պու իֆատաթը՝ ալգըշլար իլէ թէլագգի խուլմըշ տըր․

Ժէնէրալ Պուլանժէ իճթիմաը մէզքիւրտէ հազըր պուլընմամըշ տըր․

Եէվմը մէզքիւր աքշամըը Պուլանժիսթլէրին զիյաֆէթի քէչիտէ օլընըպ, Ժէնէրալ Պուլանժէ՝ զիյաֆէթ սալօնընա վիւսուլինտէ հազըրուն թարաֆընտան քէմալը մէմնունիյէթլէ ալգըշլանմըշ տըր․

Վաթանբէրվէրան ճէմիյէթինին իճթիմաը վէ Պուլանժիսթլէրին զիյաֆէթի միւնասէպէթիլէ Բարիզտէ պազը կէօնա ույղունսըզլըգլար զուհուրընտէն գօրգուլմուշ վէ մէզքիւր ույղունսըզլըգլարըն զուհուրի աթէթա մուհազգագ կէօրիւլմիւշ օլմազսա, հիւքիւմէթ թարաֆընտան հէր նէվի թէտապիրը իհթիյաթիյէ իթթիխազ գըլընմըշ իսէ տէ, հէլէ քի հիչ պիր հատիսէի միւթէէսսիֆէ զուհուրա կէլմէմիշ տիր․

—

Ռումանիանըն եէնի մէճլիսը վիւքէլասը կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ պիրինճի տէֆա օլարագ ագտը իճթիմա էյլէմիշ, վէ գրալըն Մէճլիսը մէպուսանը քիւշատ իտիւն խիտապ էյլէտիքի նութգա ճէվապէն թանզիմ խուլընէճէք մազպաթանըն միւզաքէրաթըյլա իշթիղալ էյլէմիշ տիր․ Վիւքէլայի հազըրէ՝ Մէճլիսը մէպուսանտա 120 քիշիլիք պիր էքսէրիյէթէ մալիք տիր․

—

Բէթէրսպուրկտան Սըրպիստանա պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր․

«Վարշաւիտա պիր ֆապրիգա՝ տէրհալ պիր խայլը չըմէնտիֆէր վակօնլարը իմալ իթմէք իւզրէ Ռուսիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան սըբարըշ ալմըշ էյլէմիշ տիր․

«Չըմէնտիֆէր էմթաա վակօնլարընըն՝ էսնայի մուհարէպէտէ ասքէր նագլ իթմէյէ սալիհ եօլճու վակօնլարը հալինէ իֆրաղ խուլընմէք իւզրէ պու քէրրէ Ռուսիա հարպիյէ նէզարէթինտէ եէնի պիր ուսուլ իխթիրա օլընմըշ տըր․ Եօլճու վակօնընա իֆրաղ խուլընէճէք պէհէր էմթաա վակօնը՝ 40 նէֆէր ասքէր ալապիլէճէք տիր․ Ասաքիր՝ մէզքիւր վակօնլարտա կէճէլէրի մաթլուպ սուրէթտէ ույույապիլիպ, մէյտանը հարպա ույղունսըզ վէ եօրղուն օլմագսըզըն միւվասալէթ իտէպիլէճէքլէր տիր․

«Ռուս զապըթանը՝ էլէքտրիք իշըղը իսթիմալը մէվգըի իճրայէ գօյմագ ուսուլընը իթմամ իտիյօրլար․ Պունընլա պէրապէր իշպու թէճարիպէ Ռուսիատա էֆքեարը հարպճույանէ մէվճուտ օլտըղընա համլ խուլընմէմէլի տիր․»

—

Թայմըն Վիէննա մուխապիրինին պէյանընա կէօրէ, Պօսնասէրայտա մուգիմ Ռուսիա վէ Ֆրանսա գօնսօլօսլարը՝ Պօսնատա Ռուսիա լէհինտէ թահրիքեաթ ու թէշվիգաթտա պուլընըյօրլար իմիշ․

—

Ախիրէն Պէրլինէ կիթմիշ օլան Իթալիա գրալընըն պիրատէրի տիւգ տ՛Աօսթ՝ Ալէմանիա իմբէրաթօրլարը միւթթէֆիքա Պիրինճի Կիյօմ իլէ Իւչիւնճիւ Ֆրէտէրիգին մէզարլարը իւզէրինէ պիրէր կըրլանտա վազ էյլէմիշ տիր․

Տիւգ տ՛Աօսթ՝ բազար էրթէսի կիւնիւ Իթալիայա միւթէվէճճիհէն Պէրլինտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր․

—

Պէլճիքա հիւքիւմէթի՝ թէտարիքեաթը ասքէրիյէ սարֆ օլընմագ իւզրէ Մէճլիսը մէպուսանտան 125 միլեօն ֆրանգ թախսիսաթը ճէլպ թալէպ էյլէմիշ տիր․

—

Ինկիլթէրա Մէճլիսը մէպուսանընըն կէչէն բազար էրթէսի կիւնքի իճթիմաընտա, Մ. Սըմանձօն՝ լիւզումը թագտիրտէ Ինկիլթէրա ասքէրինին Սուաքիմտէ պուլընման ասքէրինէ մուավէնէթ իտէճէյինի, վէ ֆագաթ Ինկիլիզ ասքէրինին վազիֆէսի եալընըզ Սուտանլըլարը Սուաքիմ էթրաֆընտան թարտ իթմէքտէն իպարէթ կէչմէյէճէյինի պէյան էյլէմիշ տիր․

ԿԱԶԷԹԱՄԸԶ ԻՏԱՐԷՍԻՆԻՆ ՍԱԹԸԼԸԳ ՔԻԹԱՊԼԱՐԸ

ՖԱՆՖԷՐԼՈՒՑԻ	118 սահիֆէ	ղրշ.	5
ՍԱՐԸ ԻՆՃՈՒ	458 »	»	12
ՍԻՄՕՆ Է ՄԱՐԻ	693 »	»	15

Սաթըլըր Ճէրիտէի Շարգիյէ կազէթասը իտարէխանէսինտէ, Պաղչէ-Գաբուսընտա սուճու Պօղոս վէ Յակօբ ազալարըն տիւքքեանլարընտա վէ քեաֆֆէի քիթապճը տիւքքեանլարընտա․

ՊՈՒԼԿԱՐ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

Սօֆիատան Գօստէնտինօբօլ Բուլէթինէ եազըլան պիր մէքթուպտա աթիտէքի ֆըգրա օգունմըշ տըր․

«Պարօն տը Հիրշին վէքիլի՝ էլ-եէվմ Սօֆիատա պուլընմագտա օլուպ, մումաիլէյհ՝ Պուլկար չըմէնտիֆէրլէրինին իշլէթիլմէսինէ տաիր օլան մէսաիլին գաթիէն թէսվիյէսինի Պուլկարիստան հիւքիւմէթինտէն իսթիհսալ իթմէյէ մէմուր տըր․

«Պու եօլտա պիր սուրէթը թէսվիյէ հուսուլի՝ Պէլօվա-Սարըմպէյ խաթթընըն Պուլկար հիւքիւմէթի թարաֆընտան քէյֆը մայէշա զապթ օլընմասընտան նաշի էր եա կէճ զուհուր իտէպիլէճէք միւնազաաթըն էօնիւնիւ ալմայա պիրիճիք պիր չարէ օլաճագընտա պուրատա հէր քէս միւթթէֆիգ պուլընըյօրլար․

«Պարօն տը Հիրշ թարաֆընտան վուգու պուլան թէքլիֆլէրէ կէօրէ, Պուլկար չըմէնտիֆէրլէրինին իտարէ վէ էմնիյէթը հալինէ մէսուլ պուլընան Պուլկարիստան միրի չըմէնտիֆէրլէրի միւտիրիյէթի՝ պէհէր քիլօմէթրօ իչին էվվէլճէ թային խուլընաճագ պիր մեպլաղը մուայէնի թէտիյէ իթմէք շարթըյլա 10 քիլօմէթրօլըգ խաթթը (Պէլօվա-Սարըմպէյ) տախի իշլէթմէյի թէահհիւտ էյլէյէճէք տիր․ Պունա մուգապիլ Օսմանլը չըմէնտիֆէր գումբանեասը՝ խաթթը մէզքիւրըն հասըլաթընը ախզ իտէճէք, վէ խաթթը մէզքիւրըն սուրէթը մունթազամէտէ իշլէյէպիլմէսի իչիւն լազըմ օլան պիլճիւմլէ էտէվաթընըն ինշաաթընը քէնտի տէ ուհտէ էյլէյէճէք տիր․

«Պուլկար մէճլիսը վիւքէլասընըն կէլէճէք իճթիմաընտա պու պապտա պիր գարարը գաթի վէրիլէճէքտիր․ Հալ պու քի, պու մէսէլէ հագգընտա մալիյէ նազըրը Մ. Նաչէվիչ իլէ Պուլկար չըմէնտիֆէրլէրի միւտիրի պէյնինտէ էլան իթթիֆագը էֆքեար մէվճուտ օլմատըղընտան, քէյֆիյէթին բէք տէ չապուգ սուրէթտէ թէսվիյէ պէզիր օլամասը մուհթէմէլ տիր․ Պունտան մաատա Պարօն տը Հիրշ՝ ալագատարան պէյնինտէ իթթիֆագը էֆքեար հասըլ իւզէրինէ ազմ օլընաճագ մուգավէլէնամէյէ մուվաֆագաթ պիր սուրէթ վէրմէք նիյէթինտէ իմիշ․»

ՀԻՄՄԱԻ ԹԻՖՕԻՏԻ

«Հիւմմաի թիֆօիտի» նամ իլլէթին սէպէպը զուհուրի հագգընտա Եվրոբատա խուլէն թէտղիգաթը ամիգա նէթիճէսինտէ հիւմմաի թիֆօիտինին զուհուրընէ սէպէպ օլան էսպապտան պիրինին տէ Տէրէ, վէ եախօտ պազը կէօնա հայվանաթ վէ նէպաթաթ պագայասընըն քէսրէթլէ գարըշմասը սէպէպիլէ թէաֆֆիւնէ իթթիխաթ բէյտա իտէն սուլարըն իչիլմէսի եիւզիւնտէն զուհուրա կէլտիկի սապիթ օլմուշ տըր․

Եվրոբա մէճհէտիյը աթըբբասընտան տօքթօր Գարթմաղ նամընտա պիր միւտագգիգ՝ ախիրէն պիր լայիհասընտա գոլէրա վէ տիզանթէրի վէ հիւմմաի թիֆօիտի կիպի էքսէր էմրազը միւսթէվլիյէնին զուհուր իտէճէյի պօզուլմուշ վէ թէաֆֆիւն էյլէմիշ օլան սուլարըն իչիլմէսի եիւզիւնտէն իլէրի կէլտիկինի զիքր էյլէմիշ տիր․

Տօքթօր Գարթմաղըն բէյանը կէօրէ, Բարիզտէն տէվր իտէրէք Մանչ տէնիզինէ միւնսապ օլան վէ պու միւրուրի էսնասընտա Ֆրանսանըն սանճագ վէ նահիյէլէրինի տախի սուլայան Սէն նէհրինին սուլարը միւթէատտիտ խասթալըգլարըն զուհուրինէ պայիս օլտըղը կիպի, պիլխասսա հիւմմաի թիֆօիտի իլլէթինին տախի զուհուրինէ սէպէպ օլմագտա իմիշ․

Խասթախանէլէր թարաֆընտան թութուլան սթաթիսթիգ ճէտվէլլէրի տէ պու խուսուստա Տօքթօր Գարթմաղըն րէյինի թէյիտ էտէրլէր․ Հաթթա Բարիզ խասթախանէլէրինէ կիրմէքտէ օլան հիւմմաի թիֆօիտի խասթալարընըն մըգտարը՝ պազը հաֆթալար 15 վէ պազը հաֆթալար 35 օլտըղը կիպի, պազըն 40 քիշիյէ գատար պալիղ օլմագտա իմիշ․

1886 սէնէսինտէ յունիոսըն 20սինտէն յուլիոսըն 24ինճիւ կիւնիւնէ գատար տէվամ իտէն պիր այ գատար միւտտէթտէ հիւմմաի թիֆօիտիտէն խասթա օլանլարըն մըգտարը՝ 96 քիշիյէ պալիղ օլմուշ տըր քի, խասթախանէնին չու սուրէթտէքի գայտը՝ տօղթօրըն միւթալէասընը թաստիգ իտուպ, հիւմմաի թիֆօիտի խասթալըգըն սէպէպլէրինտէն պիրինճիսի՝ Սէն նէհրինին պօզուլմուշ վէ իչմէյէ ղայրը սալիհ օլմուշ օլան սուլարընըն իչիլմէսի եիւզիւնտէն հասըլ օլտըղընը իրաէ էյլէյօր․

1887 սէնէսի յունիոսընտէն յուլիոսընէ գատար, եանի էվվէլքի սէնէտէ զուհուր իտէն խասթալըգըն հիւքմ սիւրմէքտէ օլտըղը մէվսիմտէ Բարիզէ կէլմէքտէ օլան Րէն սույը՝ օ սէնէքի շիտտէթլի հարարէթտէն տօլայը գուրուտուղընտան, Բարիզ վէ ճիվարը էհալիսի Սէն նէհրինտէն սու իչմէյէ մէճպուր օլմուշ իտի․ Հալ պու քի Բարիզ մահալլէլէրինէ Սէն նէհրի սույը թագսիմ իտիլիր իտիլմէզ՝ հիւմմաի թիֆօիտի տախի զուհուր էյլէմիշ տիր․

Պու ալալըգ խասթախանէլէրին գայտ էյլէտիքլէրի ճէտվէլլէրէ նազարէն, յուլիոսըն 25ինտէն 31ինճի կիւնիւնէ գատար խասթախանէլէրէ 92 հիւմմաի թիֆօիտի խասթասը կէլիպ, օգոսթօսըն 1ինճի կիւնիւնտէն 7ինճի կիւնիւնէ գատար տախի 146 խասթա, վէ ինէ օգոսթօսըն 8ինճի կիւնիւնտէն 14ինճի կիւնիւնէ գատար 148 խասթա կէլտիքի կիպի, քէզալիք օգոսթօսըն 15ինճի կիւնիւնտէն 21ինճի կիւնիւնէ գատար 80 խասթա կէլմիշ, վէ ինէ օգոսթօսըն 22սինտէն 28ինճի կիւնիւնէ գատար 58 խասթա կէլմիշ տիր․ Իշպու սօն հիսապտա հիւմմաի թիֆօիտի խասթալարընըն մըգտարը թէնագուս էյլէտիքի զահիր օլընմագտա իքէն, ինէ կիւնտէն կիւնէ թէզայիւտ իթմէյէ պաշլայըպ, օգոսթօսըն 29ընճը կիւնիւնտէն սեպտեմբերըն 4իւնճիւ կիւնիւնէ գատար Բարիզ խասթախանէլէրինէ հիւմմաի թիֆօիտիտէն խասթալանմըշ 72 քիշի կէլմիշ տիր․

Քէզալիք պիր միւտտէթ սօնրա Րէն սույընը Բարիզէ իսալ իտէն սու քէմէրլէրի խարապ օլտըղընտան, Բարիզ էհալիսի ինէ էվվէլքի կիպի Սէն նէհրի սույընը իսթիմալէ պաշլատըղընտան, պու էսնատա տախի Բարիզ խասթախանէլէրինէ հիւմմաի թիֆօիտի խասթալարը կէլմէյէ պաշլամըշ տըր քի, պունլարըն էն զիյատէ թէքէսսիւր էյլէտիքի զաման 1887 սէնէսի ֆէվրիէրընըն 7ինճի կիւնիւնտէն 21ինճի կիւնիւնէ գատար Սէն նէհրի սույու իչէն խասթալանըպ խասթախանէլէրէ նագլ օլընանլարըն մըգտարը՝ մախմէն 63 քիշիտէն զիյատէ պալիղ օլտըղը կէօրիւլմիշ, վէ պու խասթալըգըն չու սուրէթլէ Սէն սուլարընըն իչիլմէսի եիւզիւնտէն թէքէսսիւր իթմէսի՝ տօքթօր Գարթմաղըն պու պապտաքի րէյինին տօղրու օլտըղընը իսպաթ իթմիշ տիր․

Ֆագաթ պու հալ՝ եալընըզ Բարիզտէն միւրուր իտէն Սէն նէհրինտէ կէօրիւլմէյիպ, տիկէր պէօյիւք շէհիրլէրտէն միւրուր իտէն նէհիրլէրտէ, վէ եախօտ ճէրէյան էյլէյէն մահալլէրտէ պէօյիւք շէհիրլէր վէ ֆապրիգալար պուլունսա տա պունլարըն խարիճէ աթէֆ էյլէտիքլէրի սուլարըն գարըշտըղը նէհիրլէրին քեաֆֆէսինտէ ալ չօգ կէօրիւլմէքտէ տիր․

ԵԱՖԱ—ԳՈՒՏՍ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐ ԽԱԹԹԸՆԸՆ ՇԱՐԹՆԱՄԷՍԻ

24 մատտէ.— Թարիֆալար կէրէք ումումի վէ կէրէք խուսուսի օլսուն վէ կէրէք նիսպէթ գալտըրմալը թէնզիլաթըն թանզիմ խուլընսըն վէ կէրէք մուգաբըլ իսթ թազիր պուլընսըն, մէզքիւր թարիֆալարտա միւնտէրիճ շէրայիթ պիլումում եօլճու վէ միւրսիլէր հագգընտա ճարի օլաճագ տըր․ Պունտան պաշգա թարիֆալար՝ մէվգըի իճրայէ գօնուլմազտան էվվէլ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին նազարը թասվիպինէ արզ ու թագտիմ օլընաճագ տըր․

25 մատտէ․—Պիր վէ եա պիր գաչ միւրսիլին՝ թաստիգ օլընան թարիֆաքի իւճուրաթտան տուն իւճրէթլէ էմթաա նագլ իտէպիլմէսի իչին, սահիպը իմթիյազըն անլէր իլէ սուրէթը մախսուսէտէ ազըր մուգավէլէ իթմէսի սարահաթէն մէմնու տըր․ Անճագ պու մէմնուիյէթ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ սահիպը իմթիյազ պէյնինտէ վէրիլէճէք գարար իլէ ֆուգարա վէ աճէզէնին նագլի իչիւն տուն իւճրէթլէ թէնզիլաթ հագգընտա ճարի օլամայաճագ տըր․

ՊԷՇԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Խուսուսաթը միւթէնէվվիա վէ միւխթէլիֆէյէ տաիր տիր․

26 մատտէ․—Տէվլէթը Ալիյէ էսնաի մուհարէպէտէ վէ էվգաթը սաիրէտէ կէրէք միւնֆէրիտէն վէ կէրէք միւճթէմիէն իգթիզա իտէն մահալլէրէ տէմիր եօլ իլէ ասաքիրը պէրրիյէ վէ պահրիյէ վէ մուավինէ վէ ժանտարմա վէ բօլիս վէ զապթիյէ իլէ զապթիյէ իլէ գալթլարընա մախսուս աճմալ վէ էօգալլէրինի վէ հայվանլարընը վէ հէր նէվ միւհիմմաթ վէ էտէվաթը հարպիյէ վէ էրզագ վէ սաիր լէվազըմաթը ասքէրիյէ նագլ ու իրսալ իթմէք իգթիզա էյլէտիքի հալտէ, սահիպը իմթիյազ՝ իտարէի ասքէրիյէ թարաֆընտան վուգու պուլաճագ թալէպ իւզէրինէ վակօն լապիտա վէ միւգթազի օլան սաիր քեաֆֆէի էտէվաթ վէ վէսաիթը նագլիյէսինի սէֆէրպէր վէ նագլիյաթը ասքէրիյէյէ հասըր ու թախ-

---

(353)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԸՂԸ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

Գաթիլ իքի գաթ եէրէ էյիլտի, տէօրթ այագ իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք եաթաղա եագլաշտը վէ թա եանընա վարտըգտա տօղրուլըպ պուչաղը եօգարը գալտըրտը․

Թամ վուրաճաղը քէրթէտէ, ույույան գարը պիրտէն պիրէ գըմըլտանտը, վէ կէօզ գաբագլարընը օյնատարագ պէրլէյէ տէտի քի․

Ֆայրիս՝ մէրգումէնին սիմասընը ֆարգ իտուպ, «Բավլա տէյիլ․․․ Ժաննտըր» տիյէրէք կէրի կէրի կիթտի․․․

Ֆիլհագիգա Մատմազէլ Բավլա՝ Մատամ Տըլարիվիէրի քէնտի տաիրէսինտէ եաթըրմըշ իտի․ Ժանն՝ կէօզլէրինի աչտը վէ տօնուգ բըզըլըն իչինտէ թա քէնտի գարշըսընտա Ֆայրիսին տէհշէթնիւմա եիւզիւնի կէօրտիւ․

Պօռա զէմանընտա մէրգումէնին թութմուշ օլան սըթմա տէնուզ թէսքին օլմուշ օլուպ, պունըն եէնիտէն թութմասը իչին Ֆայրիսի օ հալտէ գորգտուղընտա կէօրմէքտէն զիյատէ պիր շէյ լազըմ տէյիլ իտի․

Ժանն՝ պիր հօրթլագըն քէնտի քէֆինինէ սօքուլմըշ օլտըղը միւթալէա իլէ կէտէլէրինէ սիւրիւնտիւ օլարագ եաթաղընտան սըչրատը ֆըրլատը, վէ թանըմամագտա օլտըղը Ֆայրիսին կէօյսիւնէ տօգանըրճասընա գօլընը ուզաթարագ, օյնագ պիր սէս իլէ—«Գաթիլ! Գաթիլ!․․․»—տէյէրէք պաղըրտը, վէ պու նիտա՝ կէճէնին սուքիւթը իչինտէ հիւզնէնկիզ պիր սուրէթտէ ըշիթիլտի․

Գաթիլին տիզլէրի պիրպիրինէ չարպըտը․ Մէրգում՝ տիւշտիւ խէյֆ ու էնտիշէ օլուպ, պիր ազ վագթ տէհշէթինտէն նաշի տօնար գալտը, վէ հիչ պիր շէյ նէ տիւշիւնիւպ նէ տէ եափապիլտի․․․

Լաքին պու մատտի վէ մանէվի զաաֆ բէք չապուգ կէչտի․ Ֆայրիս՝ Ժաննըն հայգըրըշլարը թէքէրրիւր իթտիքճէ քէնտիսինին պէհէմէհալ մահվ օլաճաղընը միւթալէա իտէրէք, մէրգումէյի սուս օլմազա մէճպուր իթմէք լազըմ կէլտիկինէ գարար վէրտի, վէ անիտէն աղըզը պաշըրա թէվճիհ էյլէյէրէք, սօլ էլիյլէ մէճնունէնին պիլէքլէրինտէն պիրինի թութտու վէ պուչաղը կէօյսիւնէ սապլամագ իչին սաղ էլինի եօգարը գալտըրտը․․․

Մատամ Տըլարիվիէրին իշի մութլագա պիթմիշ կէօրիւնիյօր իտի․․․

Պուչաղըն ուճը հէման մէրգումէնին թէնինէ տօգունաճագ կիպի իտի․․․

Անը գուրթարմագ իչին պիր միւճիզա լազըմ իտի վէ պու միւճիզա վուգու պուլտու․․․

Նակեհան պիր հայգըրըշ իշիտիլտի․․․ սայը վասըֆ մասալլարընտա հիքեայէ օլընան գանաթլը պիր նէվի գարագուշ կիպի թարիֆի նագապիլ պիր գարալթը սըչրատը․․․ Ֆայրիս՝ տէմիր կիպի տըրնաքլարըն պօղազընտան եագալանմըշ օլտըղընտան, չըրբընարագ կէրի կէրի կիթտի, վէ Բավլա՝ պըչագ էլտէ, գաբունըն իւզէրինտէ կէօրիւնտիւ․

Ֆրէտէրիգ Գալթիւսին տօսթը վէ արգատաշը օլան Ֆօգս նամ իթի քէօբէք՝ սահիպինին գաթիլի իւզէրինէ հիւճում իտէրէք, մէրգումը թէչքիրիւն պօղուլյօր իտի․

Բավլա՝ հայլաղ չարգընը թանըյըպ ագլը պաշընտան կիթտիքէ, պիւթիւն գուվվէթի վէ գուրթարան եօգ մը պազըրտը․

Քէօբէքին տիշլէրի բէյտէրբէյ էթինէ պաթմագտա օլտըղընտան Ֆայրիս խըրլայօր իտի, պուչաղը հէնուզ էլինտէն տիւշիւրմէմիշ օլտըղընտան, հայվանըն պաշընը ագսէմէյէ սաչլայօր իտի․ Պէօյլէճէ պուչաղ հայվանըն պիր թարաֆընտան կէչմիշ օլտըղընտան, Ֆօգս ինլէյէրէք պըրագտը, վէ սօնրա տէվրիլիպ, զըգզագլար վէրէրէք ավտէթ իտէ գալտը․

Ֆայրիս՝ սըրտըտան վէ պախտըյա հիտտէթ ու ղազապընտան տէլի կիպի օլարագ վէ էօլմէզտէն էվվէլ էօլտիւրմէք իւզրէ, քէօբէքին տիշլէրինտէն գուրթուլըպ, Բավլա՝ աթէշէ թութուլուպ էլինի ուզաթտը․

Ֆայրիս՝ մէրգումէյէ հէման թօգանմագ իւզրէ իտի․․․ գարաղ ու ատավէթ էլէնի զաֆէրինտէն իգ թութմագլարընտա հէման հէման խուրուճ իթմէք իւզրէ իտի․ Լաքին քէնտի իլէ Մատմազէլ Բավլա արասընա Նակեհան պիր մանիա զուհուր իթտի․

Պիր ատամ՝ մէրգումը Նակեհան արգասընտան գավրատը, պուչաղը էլինտէն ալարագ քէնտիսինի եէրէ տէվիրտի, վէ տիզինին պիրինի կէօյսիւնին իւզէրինէ վազ իլէ տէտի քի․

—Ժանն՝ թամ վագթընտա եէթիշտիմ․․․

Բավլա․—Գլօ՛տ, քէնտիսի տիր․․․ բէգըլ վէ բիւսաֆ Ֆայրիս Լըգրէ տիր․

Գլօտ․—Ֆայրիս Լըգրէ՞ մի․․․ա՛, տիմէք պու չարգըն կէլիպ պուրատա ատամ էօլտիւրմէք իչին Մըլէօն հապսխանէսինտէն ֆիրար իթմիշ տիր․․․ Բէք ալա․․․ չունքի իշինի պիթիրէյի՞մ մի, Մատմազէլ․․․ քէնտի պուչաղը իլէ քէնտիսինի գաթլ իտէյի՞մ մի․․․ Պիր սէօզ սէօյլէյինիզ, անիտէ իշ պիթէր․․․

Իհթիյաթընա աթամ էթթիմիշ օլտըղը հասէպիլէ Մատմազէլ Բավլայըն հէյէճանը թէմամիյլէ միւնտէֆի օլմուշ օլտըղընտան, մէրգումէնին խաթըրընա անիտէ պիր շէյ կէլիպ տէտի․

—Խայր, էօլտիւրմէյինիզ․․․ էօլմէսինի իսթէմէմ․․․ սէրպէսթ պըրագընըզ․

Գլօտ՝ թէաճճիւպլէ․—Սէրպէսթ՞ մի․․․ լաքին, Մատմազէլ․․․

Բավլա․—Էվէթ, էօյլէ իսթէրիմ․․․ էօյլէ լազըմ տըր․․․ Պունըն սէպէպինի սօնրա անլայաճագսընըզ․

Գլօտ Մարթօ՝ իթէքլէյէրէք իթաաթ իտուպ այաղա գալգտը, լաքին պուչաղը էլինտէն պըրագմատը․

Գաթիլ քէնտիսի տախի այաղա գալգմագ իսթէտի իսէ տէ, թագաթը գալմամըշ օլտըղընտան թէքրար այաղա գալգամայըպ տիզ իւսթիւնէ կէլէպիլտի, մէնտիլինի չըգարտը վէ պօղազընըն եարասընտան սէլ կիպի ագան գանը քէսմէյէ չալըշտը․

Պոթէնգու պօղուգ պիր սէս իլէ վէ քէքէլէյէ քէքէլէյէ տէտի․

—Ա՛հ, սիզ չօգ գուվվէթլիսինիզ․․․ Պէն օյնամագ իսթէտիմ․․․ պէն բարթիյի ղայպ իթտիմ․․․ պօղուշմայա պէն պաշլատըմ․․․ պու միւսաատէյէ թէ պիր մէճնունէ իտի․․․ մաղլուպ օլտըմ, պու քէրրէ էյիճէ մաղլուպ օլտըմ․․․ Նէ իսթէրսինիզ՝ եապընըզ պանա․․․ Թութընըզ, պաղլայընըզ պէնի․․․ Նէրէյէ իսթէրսէնիզ կէօթիւրինիզ․․․ Գօ հապսխանէ գաբուլարը եէնիտէն աչըլսըն․․․ Գաթիլ եէնիտէն գուրուլսուն․․․ պէն հազըրըմ․․․

(Տէվամը վար)

սիս օլընմագ իւզրէ տէվլէթին էմրինէ հազըր թութաճագ, վէ լէտէլ հաճէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ տէմիր եօլընը քեափֆէի վէսաիթը նագլիյէ վէ էտէվաթը սաիրէսիյլէ պէրապէր եէտը խտարէսինէ ալմագ սէլահիյէթինի հաիզ օլաճագ տըր։ Հալը հազըր վէ սէֆէրտէ կէրէք սահիպը իմթիյազ մարիֆէթիյլէ վուգու պուլան, վէ կէրէք տէմիր եօլըն, տէվլէթին եէտը խտարէսինտէ պուլունտուղու էսնատէ իճրա խոլընան քեափֆէի սէվգիյաթ վէ նագլիյաթը ասքէրիյէ իչին թարիֆատա մուայյէն ուճրէթին սիւլիւսի վէրիլէճէք տիր, վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ սէվգ ու իրսալ խտճէգի ասքէր վէ միւհիմմաթ վէ էշեալ սաիրէնին եօլճը գաթարլարը իլէ միւխթէլիֆթէն կէօնտէրիլմէսինի թալէպ իթտիկի հալտէ տախի, իւճրէթը մուայյէնէնին սիւլիւսինի թէէտիյէ էյլէյէճէք տիր։

27 մատտէ. — Մահզուսիյն վէ մահքիւմին իլէ մուհաֆազասընա մէմուր օլանլար՝ թարիֆատաքի իւճրէթին նըսֆըլյա նագլ օլունաճագ տըր։ Պունըն իչին վուգու պուլաճագ թալէպ կէօրէ, ատի գաթարլարտա 2նճի վէ 3նճի սընըֆ վակօնլարտան իճապ խտէն միգտար պէօլմէլէր՝ սահիպը իմթիյազ թարաֆընտան իրաէ վէ թախսիս խտիլէճէք տիր։

28 մատտէ. — Թարաֆը տէվլէթտէն տէմիր եօլըն ինշաասըյլա իշլէտիլմէսի ումուրընը մուայյէնէ վէ թէֆթիշ իչիւն թային օլընան մէմուրլար իլէ, տէմիր եօլ իւզէրինտէ բէամը կէօմրիւք վէ թէքէալիֆը սաիրէնին էմրը թահսիլինին վիքայէսի իչիւն թէֆթիշէ մէմուր օլանլար, վէ թէլէկրաֆ մէմուրլարը պիր մահալտէ ազիմէթլէրինտէ տէմիր եօլ արապալարըյլա մէճճանէն կիտիպ կէլէճէք տիր։

29 մատտէ. — Տէվլէթը Ալիյէնին գուրշուն իլէ գափանմըշ բօսթա չանթալարընը, վէ պունլարը կէօթիւրիւպ կէթիրէճէք մէմուրլարընը ատի եօլճու արապալարըյլա մէճճանէն նագլ իթմէկէ, վէ պու պապտէ թարաֆը տէվլէթտէն վուգու պուլաճագ թալէպ իւզէրինէ, եօլճու արապա գաթարլարընըն իքինճի սընըֆ արապալարընտան պիր վէ եա միւթէաատիտ պէօլմէլէր թախսիս էյլէմէկէ սահիպը իմթիյազ մէճպուր օլաճագ, վէ տէվլէթը Ալիյէյէ մախսուս օլմայան բօսթա չանթալարընը նագլ իթմէյէճէք տիր։

30 մատտէ. — Սահիպը իմթիյազ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին միւսաատէսինի իսթիհսալ իթմէտիքճէ, գաթարլարըն վագթը հարէքէթլէրինի թաատիլ խտէմէյէճէք տիր։ Անճագ մախսուս գաթարլար թէշքիլի վէ եա ատի գաթարլարըն վագթը հարէքէթլէրինին թէպտիլի հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ թալէպ օլընտըղը թագտիրտէ քէյֆիյէթ լաագալ 48 սաաթ էվվէլ թահրիրէն սահիպը իմթիյազա իխպար օլընաճագ տըր։

Իշպու չարթնամէնին թարաֆը էշրէֆը հազրէթը Բատիշահիյէ արզ իլէ լէտէլիսթիզան իրֆաի միւգթէզասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Թաճտարի միւթէալլիգ վէ շէրէֆսուտուր պույրուլմըշ օլմաղլա, անճէն 2 նիւսխէ օլարագ պիթթանզիմ Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթը ճէլիլէսիյլէ մումաիլէյհ սահիպը իմթիյազ պէյնինտէ իմզա վէ թէաթի օլունտը։

Ֆի 26 սէֆէր սէնէ 1306
վէ ֆի Թէշրինը էվվէլ սէնէ 1304

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1889

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ս. ՓՐԿՉԻ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ
(Արամեան)

Բովանդակութիւն

Ցառաջիկայ տարուան Ընդարձակ Օրացոյցը՝ բացի պարզ Օրացոյցէ՝ ճոխացած է խիստ կարեւոր եւ օգտակար տեղեկութեամբք։

Գինն է 3 ղրուշ։

Կը գտնուի ամեն գրավաճառաց քով. կեդրոնատեղին է Պաղտատլեան գրատուն Ցակոբեան խան Կ. Պոլիս։

ԳԱԹԻԼ ԲՐԱՑՕՆԸՆ

ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

(Տէվամը էվվէլքի նիւսխատան)

Պատէհու Մարի Ակէլթանըն հէմշիրէսի ճէլպ օլունտը։

Մէրգումէ՝ Վէրսայլտա թէրզի Մատամ Րիպօրէյէ տիր։

— Պէնիմ նէզտիմտէ պուլընան չանթա՝ հէմշիրէմին սօգագտա չըգտըղը զէման էքսէրիյա էլինտէ թութտըղը չանթա տըր։ Գըրմըզը չանթայա կէլինճէ, պէն օ չանթայը կէօրմէմիշ իտիմ։

Րէիս. — Մատամ իւզէրինտէ պուլընան գըրմըզը չանթա՝ ճինայէթ կէճէսի մագթուլէնին անալը տօլապընտա պուլընան չանթա տըր։ Պինաէն ալէյհ պու չանթանըն տախի մագթուլէնին չանթասը օլտուղընա վէ մէրգումէնին պիրի սիյահ վէ տիկէրի գըրմըզը իքի չանթասը պուլունտուղընա շիւպհէ եօգ տըր։

Խանէսինտէ Եօժէնի Ֆօրէսթիէնին իգամէթ իթտիկի Լուրգ նամ գասապըն՝ մէրգումէ Եօժէնի Ֆօրէսթիէնին չալըշղան վէ թէրպիյէլի վէ զայէթ նամուսլու պիր գադըն օլտուղընը իֆատէ էյլէմէսի իւզէրինէ, Բրատօ՝ մահքէմէյէ խիթապէն, «Էօյլէ իսէ նէ° տուրլու յօրսընըզ, քէնտիսինէ ֆազիլէթ տիպլօմասը վէրսէ°նիզ նէ» տէմիշ տիր։

Պատէհու Մարէն հապսխանէսի կարտիանը Մատամ Լընուար ճէլպ օլունուպ, մէրգումէ՝ Եօժէնի Ֆօրէսթիէնին իլք տէֆա օլարագ Բրատօյը նէ° սուրէթլէ իթթիհամ իթտիկինէ տաիր աթիտէքի թաֆսիլաթը վէրմիշ տիր։

Մատամ Լընուար. — Մօրխէթ Գուրօնօ՝ Բրատօնըն իթթիհամ իթտիկի պիր ճինայէթտէն քէնտիսինէ պահս իթտիկինի սէօյլէմէսի իւզէրինէ, Մարի Ակէլթանըն գաթիլի օլմասըն տիյէ սիւալ իթտիմ։ Մօրխէթ՝ պանա «էվվէթ» իշարէթինի վէրտի։ 2—3 կիւն սօնրա Եօժէնի Ֆօրէսթիէ տախի իգրարը մալումէյի իթա էյլէմիշ իտի։

Րէիս. — Պու թագտիրտէ իլք էվվէլ Մարի Ակէլթանըն խամշէ սէօյլէյէն սիզ իտինիզ։

Մատամ Լընուար. — Էվվէթ, պիր գաչ կիւն էվվէլ 2 չախսըն պու ճինայէթտէն տօլայը իթթիհամ օլունուպ մուախիզէտէն սալըվէրիլտիքլէրինի կազէթէտա օգումուշ իտիմ։ Անլէրի պանա տէքրար թէքիտ իթտիրէն իշթէ պու վագաա տըր։

Րէիս. — Մօրխէթ իլէ Եօժէնինին հալլէրի նա°սըլ իտի։

Մատամ Լընուար. — Իքիսի տէ բէգ միւթէէսսիր օլուպ, հէման զօր իլէ սէօզ սէօյլէմէկէ բիզա կէօսթէրմիշլէր տիր։

Բրատօնըն ավօգաթը Մ. Գօմպի. — Ժանն Պէլին նամ գատընըն՝ գաթիլ Մարշանտօնը, վէ Մատամ Սապասթիէ՝ Բրանձինիի իթթիհամ իթմէքլէ խապաթը պէրաէթ իթմիշլէր իտի։ Եօժէնի Ֆօրէսթիէ՝ իթթիհամը պէրաէթի իչիւն Բրատօյը իթթիհամ իթտիկինի սէօյլէ°մէմիշ մի տիր։

Մատամ Լընուար. — Խայր էֆէնտիմ։

Մատմազէլ Տօլ. — Հալ պու քի, Եօժէնի պու սէօզիւ պանա սէօյլէմիշ իտի։

Եօժէնի. — Պէն պէրաէթը զիմմէթ խտէճէկիմ տախի հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէտիմ։

Մարէն Բրօթէլիթան բահիպի Մ. Կրիզէլ՝ Մօրխէթ Գուրօնօնըն պիր եէմին իլէ պաղլը օլտուղընը քէնտիսինէ իֆատէ իթտիկինի, վէ մումաիլէյհ՝ մէրգումէյէ պէօյլէ իշլէրտէ եէմինին թութուլմասը իճապ իթմէտիկինտէն, հիւքիւմէթէ հագիգաթը հալըն իֆատէսինէ մէճպուր օլտուղընը վէ Եօժէնի Ֆօրէսթիէյի պիլտիկինի սէօյլէմէք խուսուսընտա թէշվիգ էյլէմէսինի նասիհաթ իթմէքլէ իքթիֆա իթտիկինի պէյան իթմիշ տիր։

Թուլուզըն սանըրգ էմինի՝ Ամէրիգատան կէլմիշ օլան 800 ֆր.ը Եօժէնի Ֆօրէսթիէյէ իթա իթտիկինի պէյան խտէր։ Պու 800 ֆր.ըն Մարի Ակէլթանըն պիրինճի կէճէսի մէսարիֆի իչիւն Բրատօ թարաֆընտան իսթիմալ օլունտուղընը Եօժէնի Ֆօրէսթիէնին իֆատէ իթտիկի մալում տիր։

* *

Նոյեմբեր 10 մուհաքէմէ

Մարի Ակէլթանըն հէմշիրէսի ճէլպ օլընարագ, սիյահ չանթանըն իրաէսինէ տավէթ օլունտը։ Մ. Պլէս տախի տավէթ օլունարագ, քէնտիսինէ չանթա իրաէ օլունտը։

Րէիս՝ Պլէսէ խիթապէն. — Մարի Ակէլթանըն չանթասը պու° մը տըր։

Պլէս. — Էվվէթ էֆէնտիմ։

Պու հատիսէնին պիր կէօնա էհէմմիյէթի եօգ տըր։

Մարի Ակէլթանըն անալը տօլապընտա պուլընան բէսիք չանթա գըրմըզը չանթա օլուպ, մէրգումէնին բալասը, միւճէվհէրաթը մէզքիւր չանթատա պուլընտուղը թէհագգուգ իթմիշ իտի, մէրգումէնին պիր տէ սիյահ չանթասը պուլընմասընա նէ° էհէմմիյէթ վէրիլէպիլիր։

Ավօգաթ Մ. Տանէ. — Բարա վէ միւճէվհէրաթըն գըրմըզը չանթատա պուլունտուղը մուհագգագ տըր։

Պատէհու Մարի Ակէլթանըն Բիէբէթ Պուրկտան էվվէլքի պէսլէմէսի պուլընան Րօզման նամ գըզ ճէլպ օլընարագ, մէրգումէնին իֆատէսի բէգ միւհիմ պուլընմըշ տըր։

Րէիս՝ Րօզմանա խիթապէն. — Պու պապտէքի մալումաթըն նէ° տիր։

Րօզման. — 1885 հոկտ. սօնլարընտա պիր Ամէրիգալը սինեօր՝ կէճէյի Մարի Ակէլթան իլէ կէչիրտի։ Երթէսի կիւնիւ օ ատամ պիր չէյին ճէպլի իչիւն Աքվինիւ տ'Իթալի սօգագընտա պէնի կէօնտէրտի։ 0 կիւնին ագշամը վէ էրթէսի կիւնիւ օ սինեօր եինէ կէլտի։ Մէրգում օրթա պօյլու, եաշը չէհրէլի վէ պըյըգլը օլուպ, արգասընտա աչըգ գահվէ րէնկինտէ պիր բալթօ վէ պաշընտա ուզուն պիր շապգա վէ էլինտէ տախի էլտիվէն վար իտի։ Մէրգում պիր կիւն Մարի Ակէլթան իլէ թաամ էյլէմիշ իսէ տէ, կէճէյի կէչիրմէմիշ տիր։ Մէրգում՝ Մատամը Եւէն թէաթրօսունա կէօթիւրմէք իչիւն մէրգումէյի ճէլպ իթմէկէ պիր կիտիօր իտի իսէ տէ, հիչ պիր վագթ պիրլիքտէ ավտէթ իթմէմիշ իտի։ Մուախխարէն պիր կէճէ Մատամ իլէ ավտէթ իթմէքլէ, մէրգումէ իլէ կէճէյի կէչիրտի։ Երթէսի կիւնիւ Մատամ՝ մէրգումըն քէնտիսինէ բարա վէրմէտիկինի պանա սէօյլէտի։ Հէճէ՝ լուսթրօ իթտիրմէք իւզրէ մէրգումըն բօթինլէրինի ալմըշ իտիմ, բօթինլէրի էրթէսի կիւնիւ սապահլայըն քէնտիսինէ իատէ իթտիմ։

Րէիս. — Շու ատամը պագընըզ, Մատամընըզ իլէ կէճէյի կէչիրէն պու° մը տըր։

Րօզման. — Թա քէնտիսի։

Րէիս. — Սիզի Աքվինիւ տ'Իթալի սօգագընա կէօնտէրէն չախս պու° մը տըր։

Րօզման. — Էվվէթ էֆէնտիմ։

Րէիս. — Քէնտիսինէ պիր տահա պագընըզ. Մարի Ակէլթանըն խանէսինտէ տէֆաաթլէ կէօրտիւկինիզ չախս՝ պու ատամ իսէ, պունը հէյէթը ատըլէ աչըգ էֆէնտիլէրէ սէօյլէյինիզ։

Րօզման. — Էվվէթ էֆէնտիմ, պու չախս օ ատամ տըր. պունը գաթիյէն թէմին խտէպիլիրիմ։

Րէիս. — Բրատօ, պունա նէ° տէրսինիզ։

Բրատօ. — Նէ° տէյիմ, Մարի Ակէլթանը ասլա կէօրմէտիկիմի, վէ Ետէն թէաթրօսընա կիթմէտիկիմի տէֆաաթլէ միւսթանտիգ սէօյլէտիմ, վէ մուամէլէյէ աքսինի իսպաթ իթմէլիտիրլէր։ Մատմազէլ Րօզման՝ հիչ պիր խիթապէտէ Ամէրիգալըն եանագ սագալը օլտուղընը վէ գօյու գահվէ րէնկի բալթօսը պուլունտուղընը իֆատէ էյլէմէմիշ իտի։ 0 զէման իշ հէնուզ վուգու պուլմամըշ օլտուղընտան, օ ատամըն էշքալը բէք եա՛ խաթըրընտա օլմալը իտի։ Եօժէնի Ֆօրէսթիէ տէմինճէք տէտի քի, պէնիմ (Բրատօնըն) հիչ պիր վագըթ եանագ սագալը եօգ իտի։

Րէիս. — Եօժէնի խիթիֆավալընտա Մատմազէլ Րիշար վէ եախօտ Բիէբէթ Պուրկ իլէ կէօրիւշմէմիշմիսինիզ։

Րօզման. — Խայր, հիչ պիր քիմսէ իլէ լագըրտը սէօյլէմէտիք իչիւն միւսթանտիք էֆէնտի պէնի գաբուլ գաթա կէօթիւրմէքթէ իտի։

Րէիսը մահքէմէ՝ Մարի Րօզմանըն խիթիֆավալընտա խիթամ վէրմէտէն իֆատէսինին էհէմմիյէթինտէն պահս իլէ, Բրատօյա պիր տահա պագըպ թանըյըպ թանըմատըղընը գաթիէն պէյան էյլէմէսինի իխթար էյլէմէսի իւզէրինէ, մէրգումէ՝ բալթօսընըն րէնկինտէն տօլայը «քիւչիւք սընճապի» լագապը վէրիլտիկինի իֆատէ էյլէմիշ տիր։

(Տէվամը)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԻՑՆԷԿԷՕԼ

Շէհրը մէզքիւրտէն նոյեմ. 11 թարիխլիյէ մաթպաամըզա եազըլան պիր մէքթուպ տըր։

Պրուսայա թապի Ինէկէօլ գասապասընտա տախի Նոյեմբրին 2նճի կիւնիւ քէսրէթլէ գար նիւզուլ իտէրէք, տաղ վէ եօլլար գափանմըշ վէ միզան իւլ հարարէ զէրօտան աշաղը մէսաֆէսինտէ կէօրիւլմիւշ իսէ տէ, լէհիւլ համտ իւչ կիւն սօնրա հավա աչըլարագ եօլլար իշլէմէկէ պաշլամըշ տըր։

Պիր գաչ մահտան պէրու պուրատա պուլընմագտա օլտուղըմտան, Ինէկէօլ գասապասը ումուրը խտարէսի հագգընտա պազը մալումաթ վէրմէկի վազիֆէի մուգատտէսէ ատտ խտէրիմ. չէօյլէ քի, գասապայի մէզքիւրըն ումուրը խտարէսիյլէ միւքէլլէֆ օլան իզզէթլու գայմագամ պէյ էֆէնտինին զայրէթի սայէսինտէ ումուրը ինզիպաթիյէ գասապա էհալիսինի զիյատէսիյլէ մէմնուն վէ միւթէշէքքիր գըլմագտա օլտուղը կէօրիւլիւր, պէլէտիյէ րէիսի հաճի Վէլի աղազատէ Ահմէտ էֆէնտի վէ էշրաֆտէն Սաատէթլու Սիւլէյման աղանըն զայրէթ վէ հիմմէթլէրի իլէ տախի տախիլը գասապա կիւն պէ կիւն չէրէֆլէնմէքտէ օլմաղլա, էֆէնտիի մումաիլէյհիմ՝ շայանը թէպրիք տիրլէր։

Գասապայի մէզքիւրէ իւչ չէյրէք մէսաֆէսի օլան Ճէրահ Եռմէնի գարիյէսինի մահը հալիյ 5նճի ճումա կիւնիւ Պրուսա Առաջնորդը Գեր. Բարթուղիմէոս Սրբազան Արքեպիսկոպոս պիթթէշրիֆ, Սուրբ Հրեշտակապետ քիլիսէսինտէ մուքաթթաթ սուրէթտէ Գուտտասը Շէրիֆ թագտիս իթմիշ, վէ պիր մուէսսիր քարոզ սէօյլէյէրէք օրատա պուլընան ճումհուրը միլլէթտաշլարըմըզը թէսէլլի պույուրմըշ տըր։

Բուհանիի մումաիլէյհ՝ պունտան էվվէլ նամիզաճըլըղը սէպէպիյլէ իքի սէնէ տիր Թամէլերինի զիյարէթ խտէմէյիպ, Փոխանորդ Արժ. Արիստակէս Ծ. վարդապետի կէօնտէրմէքտէ օլմաղլա, գարիյէի մէզքիւր վէ ճիվարը օլան Եէնիճէ քէօյ միլլէթտաշլարըմըզ սէվկիլի Առաջնորդլարընը զիյարէթ իչիւն բէք չօգ գալապալըգլը քիլիսէյէ չըթապան օլմուշլար, վէ Գեր. Սրբազան հայր հազրէթլէրինի ֆէվգէլատէ ալգըշլար իլէ գապուլ իթմիշլէր տիր։

Բուհանիի մումաիլէյհ՝ ճէրահ գարիյէսինին միլլի իշլէրի իլէ իշթիղալ իթմէքտէ օլուպ, եագըն վագըթտա Եէնիճէ քէօյ միլլէթտաշլարըմըզը տախի զիյարէթ իտէճէք վէ պատէհու Պրուսայա ավտէթ էյլէյէճէք տիր։ Գ. Մ.

ՇՈՒՆՏԱՆ ՊՈՒՆՏԱՆ

Պիր մուհարէպէ զէմանընտա իխթիյարճա պիր ասքէր՝ մուհարէպէ մէյտանընտան ուզագ պիր մահալտէ հայվանընը պիր աղաճա պաղլամըշ վէ քէնտիսի տէ աղաճըն ալթընա ուզանըպ իսթիրահաթ իտէր իմիշ։

Տիկէր պիր ասքէր՝ օրատան կէչէր իքէն պունը կէօրիւնճէ, «պագ պու եաշլը կէլմիշին տէ, հալա չօճուգլար կիպի մուհարէպէտէն գաչըյօրսըն» տիյէ թաայիպ պաշլայընճա, իխթիյար ասքէր տէմիշ քի, «իշթէ պէն մուհարէպէտէն գաչտըղըմ իչիւն պու եաշա կէլտիմ եա։»

* *

Հէրիֆին պիրի՝ սաաթըն ալմագ իւզրէ պիր էվէ կիրիպ կէզէր իմիշ։ Սօգագ իւսթիւնտէքի օտայը կէզտիկի սըրատա, ահպապընտան պիրինի կէօրմէքլէ պաշընը բէնճէրէտէն չըգարըպ, «ճանըմ պիրատէր, պէն իչինտէ օլտուղըմ իչիւն անլայամայօրըմ, նա°սըլ, պու էվ պանա եագըշը°յօրմը» տիյէ սօրմուշ։

* *

Սէրխօշըն պիրի՝ սօգագըն օրթասընտա եըգըլըպ գալմըշ. պիր քէօբէք՝ կէլիպ եիւզինիւ կէօզիւնիւ եալար, վէ տիկէր պիր քէօբէք տէ գարշըսընտա կէլիպ հավլար իմիշ. Պիր արալըգ սէրխօշ՝ կէօզիւնիւ աչըպ, եիւզինի եալայան քէօբէքլէ տէմիշ քի, «սէնի պիլիրիմ, էյի գաֆատարըմսըն. լաքին շու գարշըտաքի հէրիֆ պանա նէ°յէ թաչըլըգ իտիյօր։»

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մէարիֆ Նէզարէթը ճէլիլէսի էնճիւմէնը թէֆթիշ վէ մուայէնէ րիյասէթի՝ էնճիւմէնը մէզքիւր ազասընտան Նաիմ պէյէ,

Մահքէմէի թէմիզ պաշ միւտտէաի ումումիլիյէ գալէմի միւմէյյիզը էվվէլի Րէճայի պէյէ րիւթպէյի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Մահքէմէի մէզքիւրէ պաշ միւտտէաի ումումի մուավինլէրինտէն Մէհմէտ Ճէլալ պէյէ րիւթպէյի սալիսէ,

Մէքթէպը ֆիւնունը հարպիյէի Շահանէ մուհասէպէ միւմէյյիզի Բաթիւ էֆէնտիյէ րիւթպէյի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Մէքթէպը մէզքիւր հաֆըզը քիւթիւպը Ալի էֆէնտիյէ րիւթպէյի սալիսէ,

Եէտիրնէ (Եէմէն) օրտուի հիւմայունու լէվազըմ տաիրէսինին 2նճի շիւպէսի գըսըմ էվվէլի միւմէյյիզի Մէհմէտ Շէվքէթ պէյէ րիւթպէյի սալիսէ,

Մէքթէպը խտատիի Շահանէ պաշ քեաթիպի Ահմէտ Րէճայի էֆէնտիյէ րիւթպէյի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Եէտիրնէ օրտուի հիւմայունու էրքեանը հարպիյէ տաիրէսինին 1նճի շիւպէսի միւսէվվիտի վէ օրտուի հիւմայունըն Արապի միւթէրճիմի Հիւսէյին Գասըմ էֆէնտիյէ րիւթպէյի սալիսէ,

Օրտուի մէզքիւր լէվազըմ տաիրէսինին 3նճի շիւպէսի թահրիրաթ գըսըմը խուլաֆասընտան Մէհմէտ Մուհսին վէ հիսապ գըսըմը խուլաֆասընտան Մէհմուտ պէյլէրէ րիւթպէյի րապիա թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

* *

Մահքէմէի թէմիզ պաշ միւտտէաի ումումի մուավինլէրինտէն Ասըմ պէյէ 3նճի վէ Սէլիմ էֆէնտիյէ 4նճի Մէճիտի,

Գըրգ Քիլիսէ գասապասը միւթէպէրրանընտան օլուպ Ֆրանսա գօնսօլօս մէմուրը պուլընան Տիմիթրի էֆէնտիյէ 4նճի Մէճիտի,

Գօրֆու ճէզիրէսի միւհէնտիսի Մ. Բիրէնէ 4նճի Մէճիտի,

Մանասթըր վիլայէթի ալայ պէյի օլուպ, պու քէրրէ Գօսօվա վիլայէթի ալայ պէյլիկինէ թահվիլը մէմուրիյէթ իթմիշ օլան Հասան Ասաֆ պէյէ 4նճի Օսմանի Նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

Թրամվայ չիրքէթի մէճլիսը իտարէսինին գարարը վէ Նիզամնամէի տախիլինին 32, 33 վէ 35ինճի մատտէլէրի մուճիպինճէ, 1888 սէնէսի Նոյեմբրինին 29ընճը վէ ալաֆրանգա Տէքեմբրին 11ինճի սալը կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա սաաթ 1տէ չիրքէթին Ղալաթատա Բէրչէմպէ Բազարընտա Սաաթճըլար խանընտա վագը մէրքէզ իտարէխանէսինտէ ֆէվգըլատէ օլարագ հիսսէտարան մէճլիսը ումումիսի աղտը իննիգատ տավէթ օլունմըշ տըր։

10 հիսսէ սէնէտինի համիլ օլան հիսսէտարանտան իշպու մէճլիսը ումումիյէ հազըր պուլընմագ արզուսընտա պուլունանլար՝ համիլ օլտուգլարը հիսսէլէրի մէճլիսին ինիգատընտան 10 կիւն էվվէլ չիրքէթին մէգնէսինէ, վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ պուլունանլար՝ Բարիզտէ Լաֆայէթ սօգագընտա 31 նումէրօտա Ժ. Գամօնտօ վէ գումբանեասընա տէբօզիթօ իթմէյէ մէճպուր տըրլար։ (Նիզամնամէի տախիլինին 37նճի մատտէսի մուճիպինճէ։)

Մէճլիսը ումումինին միւզաքէրէ իտէճէյի մատտէ օլընտըղը ճէտվէլը մէսաիլ աթիտէքի տիր.

Շիմտիքի հիսսէ սէնէտաթընըն գալտըրըլմասը, վէ անլէրին իւզէրէ եէնի հիսսէ սէնէտաթը իթասը.

Տէրսաատէթ 28/9 նոյեմբեր 1888
ՄԻՒՏԻՐԻՅԷԹ
3—3

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

31 ՏԻՍԷՄՊՐԻ 1888 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷՔԻ ՊԻԼԱՆՉՕՍՈՒ ՏԸՐ

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

	Ֆրանք Սանթիմ
Սանտըգտա վէ պանգալարտա նուգուտ	57,323,749 93
Սանտըգտա պուլունան սէնէտաթ	321,305,323 84
Հիսապը ճարի	250,409,478 76
Ըէհին վէ թէէմինաթլը իգրազ օլունան մէպալիղ վէ սաիրէ	454,321,783 92
Հիսսէ վէ պօնօ վէ թահվիլաթ վէ էսհամ	45,327,675 26
Էմլագ	30,000,000 »
Եէնի իւզէրինէ աչըլան հիսապլար	14,747,417 70
Սէրմայէնին հէնուզ ալըմ օլունմայան միգտարը	100,000,000 »
Եէքիւն	973,135,429 41

ՏՈՒՅՈՒՆԱԹ

	Ֆրանք Սանթիմ
Տէբօզիթօ վէ աչըգ պօնօլար	202,682,925 79
Հիսապը ճարի	335,245,510 56
Գապուլ օլունան բօլիչալար	405,507,060 46
Վատէսի մուայյէնէ իլէ տէբօզիթօ վէ պօնօլար	48,991,374 30
Եէնի իւզէրինէ աչըլան հիսապլար	20,708,558 60
Իհթիյաթ աքչէսի	30,000,000 »
Խուսուսի իհթիյաթ աքչէսի	30,000,000 »
Սէրմայէ	200,000,000 »
Եէքիւն	973,135,429 41

Ամըլէտա մուգթէզի օլտուղը թաստիգ օլունուր։

Մէճլիսը իտարէ րէիսի
ՀԷՆՐԻ ԺԻՒՐՄԱՆ

Մուտիրը ումումի
Ա. ՄԱԶԷՐՕԼ

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Ֆրէնկի վէ ալէաթը թէնասիւլիյէյէ տաիր խաստալըգլար իչիւն միւթէխասսըս (սբէսիալիսթ) օլան Տօգթօր Ճէլալեան էֆէնտի՝ Ղալաթատա քէօբրիւնին գարշըսընտա Սըրմաճը օղլու խանը իթթիսալինտէ վագը 5 նումէրօյը մահալլէ հէր կիւն միւրաճաաթ իտէնլէրի թէտավի իտէճէյի իլան օլունուր։

ՏՕԳԹՕՐ ՏԱՑՈՒՐ

Պիլխասսա պօղազ, գուլագ վէ պուրուն խաստալըգլարընըն թէտավիսինտէ քեսպը մէլէքէ իթմիշ օլան Տօգթօր Տատուր՝ Բարիզ, Լօնտրա վէ Վիէննա պէօյիւք խաստախանէլէրինտէ վէ մէշհուր ուսթատլար եանընտա մէզքիւր խաստալըգլարը արիզ ու ամիգ թէտգիգ իթթիքտէն սօնրա պու քէրրէ շէհրիմիզէ մուվասալէթ իտէրէք, Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Բուսիա սէֆարէթխանէսի իթթիսալինտէ 447 նումէրօլը մահալտէ իգամէթ իթմէքտէ վէ հէր սապահ ալաֆրանգա սաաթ 9տան էօյլէյէ գատար խասթա գապուլ էյլէմէքտէ տիր։ Վէ Իսթամպօլտա քէօբրիւ պաշընտա Քիւչիւքեան էճզախանէսինտէ տախի բազարլարտան մաատա հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա սաաթ 8տէն 10ա գատար խասթէկեան գապուլ իտէր վէ «չարշէնպէհ կիւնլէրի եինէ Քիւչիւքեան էճզախանէսինտէ մէճճանէն խասթա մուայէնէ էյլէր։»

ԾԱՆՆԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 84 Նօ. մահալտէ

1852 սէնէսինտէ թէէսիս օլունմըշ վէ ալթը իֆթիխար տիբլօմասը իլէ իքի ալթուն միտալեասընա նաիլ օլմուշ տըր։

Պէյօղլունտա քաին իշպու էճզախանէնին սահիպի էճզախանէի մէզքիւրը պու քէրրէ պիրինճի սընըֆ պիր թէէսիսաթը ֆէննիյէ վէ թիճարիյէ հալինէ վազ ու իֆրաղ իթմիշ օլմաղլա, ճինսը ալէթտան վէ 100տէ 25 նոգսան ֆիյաթլա հէր նէվի էճզա պուլընմագտա վէ պիր մէսուլը թէճրիպէքեար իլէ պէրապէր քեարգուշա մէմուրին թարաֆընտան հիւսնիւ տիգգաթ վէ սիւրաթը մուամէլէ իճրա օլունմագտա տըր։

Մէզքիւր էճզախանէտէ քէլէվվէլ տախմա քիմեա անալիզի իճրա օլունմագտա տըր։

ԿԻՒՆՏԷ ՊԻՐ ՆԱՍԻՀԱԹ

Սըհհէթէ տաիր օլան պու նասիհաթը մուհաֆազա իտին.

Չօճուգլարա արըզ օլան պօղմաճա էօքսիւրիւքիւ վէ հէր սիննտէ պուլունան ատամլարըն միւպթէլա օլտուգլարը չէտիտ վէ նէվազիլլի էօքսիւրիւք՝ 20 սէնէ քատար մուվաֆֆագիյէթլէ իսթիմալ օլընան վէ հէր հալտէ հիւսնիւ նէթիճէսի կէօրիւլէն Սբէ–էֆէ Մանաքօ նամ իլաճ իլէ 24 սաաթ զարֆընտա թէտավի օլունըր։ Մէզքիւր իլաճըն մուճիտինէ բէք չօգ մէմալիքլէրտէն միւքեաֆաթ օլընմըշ, վէ մէզքիւր իլաճ ալիմլէր չիրքէթլէրինտէն թագտիր գըլընմըշ տըր։

Սբէ–էֆէ Մանաքօ նըն Շարգտա ումումի տէբօզիթօսը՝ Ղալաթատա Գարաքէօյտէ Տէյիրմէն խանընտա 8 նումէրօտա վագը Անթրբրօ Ֆարմասէօթիք նամ էճզա տէբօզիթօսընտա տըր։

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ

Միլան 17 յուլիս 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօվն

Էմիւլսիօն Սգօթ նամ պալըգ եաղը՝ Մօրիւ պալըղընըն տիկէր եաղընտան թէրճիհ օլունմըշ զայէթ կիւզէլ պիր իլաճ օլուպ, գօլայլըգլա հազմ օլունըր, վէ բէք չապուգ սուրէթտէ ֆաիտէսի կէօրիւլիւր։ Պինաէն ալէյհ խուսուսիյէ չօճուգլարա վէրիլտիկի զէման ատի Մօրիւ պալըգ եաղըլարընա թէրճիհ օլունմագ տըր։

Ֆութէ-Պէնէ-Բօրէլլէ խաստախանէսինտէ վէ խուսուսի խաստալարըմ իւզէրինտէ իճրա իթտիկիմ մուայէնէ թէճրիպէլէր իւզէրինէ պու խուսուսըմ բէք զիյատէ գանի օլտում. զիրա մաթլուպ օլան նէթիճէյի իսթիհսալ էյլէտիմ։

ՏՕԳԹ. ԺՕԶԷՖ ԳԱԹԹԱՆԻ

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Րումէլի չըմէնտըֆէր բիյանգօսընըն կէլէճէք գուրասը իչիւն բրոմէս պիլէթլէրի սաթըն ալմագ իսթէյէնլէր՝ պու կիւնտէն իթիպարէն հէր կիւն ալափր. սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 3½ա գատար Պանգը Օսմանիտէն միւպայաա իտէպիլէճէքլէրի իլան օլընըր.

ԻԼԱՆ

Պա իրատէի Սէնիյէ վէրիլէն գարարը մալիւմ մուճիպինճէ, ալափր. գեկտեմբերին 1ինճի կէլէճէք ճումաա էրթէսի կիւնիւ Զափթիանէի ամիրէտէ քէշիտէսի մուգարրէր օլան Րումէլի չըմէնտըֆէր Թահվիլլաթ բիյանգօսընըն բրոմէսըլէրի՝ միւսաատէի մախսուսէ իլէ Մ. Ժ. Տ. Ծանէթթօ պանգասընտա ֆիրուխթ օլունուր.

Իչպու բիյանգօտա 550 ատէտիք րամիյէլի նումէրօ քէշիտէ օլընաճագ վէ էն պէօյիւք իքրամիյէսի 600000 ֆրանգ օլաճագ տըր.

Բրոմէսլէր անա Թահվիլլաթ մագամընտա միւթէպէր տիրլէր.

	Ղրուշ
Թէքմիլ նումէրօ	5
Չէյրէք »	2
50 ատէտ նումէրօլը բրոմէս	100
25 » » »	50
10 » » »	20
5 » » »	10

Մէզքիւր պանգատա անա Թահվիլաթլար տախի բիւզա ֆիյաթըյլա ֆիրուխթ օլունուր.

Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա 18 նումէրօտա
Մ. Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՕ

Դ. Փ. ՋՕԲՈՒՐԵԱՆ

9 Գալաթատա Գօմիսիօն խանըն գարշըսընտա Ն° 9

Րուխսաթը մախսուսէ իլէ

Րումէլի Թիմուր եօլ բիյանգօսընըն իչպու նոյեմբեր 19ընտա եանի էֆրէնճի գեկտեմբեր իպթիտասընտա Զափթիանէի ամիրէտէ ալէնէն քէշիտէ օլընաճագ 113ինճի գուրանըն բրոմէսըլէրի, վարագըն սահիհէ բուլլարը, (իճար վէ իսթիճար մուգավէլէնամէլէրի կէրէք էհալի վէ կէրէք պայիւէր իչիւն) վէ Ալթընճը Տաիրէ գօնթրաթ բուլլարը սաթըլըր, վէ Պօրսա մուամէլէլէրի եէվմիյէ Պօրսա ֆիյաթլարը իւզրէ իճրա գըլընըր, վէ Եւրօբանըն ֆաիզլի վէ բիյանգօլը էվրագլար ալըշ վէ սաթըշ մուամէլէլէրի վէ գուբօնլարընըն սէտէլի վէ պիլճիւմլէ բիյանգօլը իսթիգրազլարըն րէսմի լիսթալարը մէվճուտ օլուպ, Թէչրիֆէ րաղպէթ պույուրաճագ զէվաթը քիրամըն մալիւմաթը Թամմէ հասըլ իտէճէքլէրի իլան օլունուր.

ԻԼԱՆ

Պա իրատէի Սէնիյէ վէրիլէն գարար մուճիպինճէ, Ժօրժ Ծանէթթօ էֆէնտի՝ Րումէլի չըմէնտըֆէր Թահվիլաթ բիյանգօսը իչիւն բրոմէս սաթմաղա միւսաատէի րէսմիյէ տաիրէսինտէ մէզգուն օլտըղընտան, իչպու 1888 սէնէսի գեկտեմբերին 1ինճի կիւնիւ քէշիտէսի մուգարրէր օլան Րումէլի չըմէնտըֆէր բիյանգօսընա մախսուս բրոմէսլէր Ծանէթթօ պանգասընտա ֆիրուխթ օլընմագտատըր. Իչպու բիյանգօտա իքրամիյէնին Թէգտիմինէ հագգը օլան բրոմէս պիլէթինին ֆիյաթը 5, վէ չէյրէկինէ հագգը օլանըն 2 ղրշ. օլուպ, 50 ատէտ նօմէրօլը բրոմէս 100, վէ 25 ատէտ նօմէրօլուսը 50, վէ 10 ատէտ նօմէրօլուսը 20, վէ 5 նօմէրօլուսը 10 ղրշ.ա ֆիրուխթ օլունուր.

Անա Թահվիլաթ տախի սօրսա ֆիյաթըյլա սաթըլըր.

Պունտան մաատա մէզքիւր պանգատա, էմնիյէթը քէամիլէյի հայիզ պուլընան Սրպիանըն 1888 սէնէսի եէնի իսթիգրազ բիյանգօսընըն անա Թահվիլաթլարը տախի ֆիրուխթ օլունուր.

Մէզքիւր բիյանգօնըն՝ գազանըլաճագ միւթէատտիտ իքրամիյէլէրի պուլընտըղը կիպի, էրլտա 3 տէֆա եանի յանվար 2, մայիս 1 վէ սեպտեմբեր 1տէ գուրա քէշիտէ օլընարագ, ճէման 195 տէֆա գուրասը քէշիտէ օլընաճագ, եանի 45 սէնէ միւրի օլաճագ տըր.

Իչպու բիյանգօնըն էն պէօյիւք իքրամիյէլէրի պէր վէճհը աթի տիր.

300,000. 250,000. 200,000. 150,000. 100,000. 75,000. 40,000. 30,000 վէ-ղայրիհիմ.

Պէհէր Թահվիլաթ՝ 2 տէֆա գուրայա տախիլ օլաճաղընտան, պիլճիւմլէ Թահվիլաթըն, հաթթա հիչ գազանմամըշ օլան Թահվիլաթըն պիլէ պիր «ամօրթիսըման»ա հագգը օլաճագ, վէ չիմտիլիք 12½ Ֆր. օլան ամօրթիսըման՝ կիտտիքճէ սէնէտէն սէնէյէ Թէրագգի իտէրէք 40 ֆրանգա գատար պալիղ օլաճագ տըր.

Թահվիլաթ՝ Ծանէթթօ պանգասընըն մէօհրիւնիւ համիլ օլաճագ, վէ օ հալտէ իսթէնիլտիկի զէման 14 Ֆր.ա վէ եախօտ տահա զիյատէյէ ֆիրուխթ օլընապիլիճէք տիր.

Թաշրատան կէօնտէրիլէճէք սըբարըշլար՝ պէտէլլէրի պիրլիքտէ պուլունմալը տըր.

Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա 18 նումէրօտա
Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՕ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 29 Նոյմ.

Ինկիլ. Խազինէ Ինկ. Լիր.	096-13/16
Օսմ. Խազինէ աչըլըշը	15-
» » գարանտըլը	14-7/8
» » Սէրի Ա	25-
» » » Պ	15-3/8
» » » Ս	14-3/4
Օթօման 1871	81-
Օսմանլը Պանգասը	10-3/4
Րուսիա իսթիգրազը	101-
Մըսըր թու. մութթահըտէ	80-7/8
» իմթիյազլը	100-3/8
Տաիրէ Սանիյէ Մըսըր	76-3/4
Ռօթշիլտ իսթիգրազը	102-1/2
Մաճարիսթ. Խազինէ 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25 58.60

Բարիզ 29 Նոյմ.

Ֆրանս. Խազ. 3 % Ֆր.	82-95
» » 4½ %	103-97½
Սէնի Օսմ. Խազինէ աչըլըշը	15-12½
» » » գարանտը	15-02½
Միւթէտաիլէ	
Սէրի Պ.	-
» Ս.	15-
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	46-50
Օսմանլը Րէժիսի Խազինէ	-
» Պանգասը	523-75
Գրէտի Լիօնէ	611-25
Գրէտի Ֆօնսիէ	1355-
Լիօն ագսիօնը	2281-25
Սիւվէյշ ագսիօնը	2210-
Րուսիա 5 % 1877	103-25
Իթալիա Խազինէ	96-80
Մըսըր Ֆօնտ. մութթահըտէ	408-75
Եունան 5 % 1879	420-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-30

Վիէննա 29 Նոյմ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	122-80
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	22-85

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Խազ. ուսմ. տիւն ագչ. գար.	16-17
» » » էն եիւքսէք	16-18
» » » էն աշաղը	16-14
Պու սապահ աչըլըշը	16-14
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	39-
» » » էն եիւքսէք	39-
» » » էն աշաղը	38-37
» » » աչըլըշը	39-
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Պու սապահ աչըլըշը	-
Սէրի Ա.	25-
» Պ.	15-25
» Ս.	16-14
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	47-50
Ազչէ ֆաիզի	8-
Րէբօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	55-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ ք.ք.	8-18
Օթոմանօլ պանգասը	7-06
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-18
Թրամվայ	4-52½

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԹԸ

Օսմ. Լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-34
Մէթալիք »	103-
Պէշլիք »	103-30
Ալթըլըգ »	103-30
Ինկիլիզ Լիրասը	110-35
Ֆրանսըզ ալթունը	87-32
Բօլ	91-30
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	08-98

ԹԱՍՖԻԵԷ ՔԱՂԸՏԸ

20) Լիք քաղըտ	-
50) » »	10-30
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	10-30
10000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

Թիմուր չէնպէր
1300 քիլօ
պէհէրի 2 ղրուշ 10 բարա.
Գալթագ մըսմարը
75 քիլօ
պէհէրի 7½ ղրուշ.
Քեաղըտ մըսմարը
100 քիլօ
պէհէրի 9 ղրուշ.
Գապարալը չիվի
1200 ատէտ
պէհէրի 14 ղրուշ.
Չէլիք եայ
350 մէթրօ
պէհէրի 6 ղրուշ 20 բարա.
Չէլիք թօզա
1200 ատէտ
պէհէրի 45 բարա.
Էյէր չափմասը
200 չիֆթ
պէհէր չիֆթի 14½ ղրուշ.
Եուվարլագ Թըրէեօթէ Թիմուր Թէլի
1200 քիլօ
պէհէր քիլօսը 2 ղրուշ 10 բր.
Րումէլի խալի կիւվէզլուն կայթան
250000 մէթրօ
պէհէր արշընը ճէտուէի 8 բր.
Սիյահ Նէվիճատ Թօզա
7 Նումէրօտան
6000 ատէտ
պէհէրի 6½ բարա.
9 Նումէրօտան
25500 ատէտ
պէհէրի 8½ բարա.
10 Նումէրօտան
31500 ատէտ
պէհէրի 9½ բարա.
11 Նումէրօտան
44000 ատէտ
պէհէրի 10½ բարա.
13 Նումէրօտան
12500 ատէտ
պէհէրի 12½ բարա.
14 Նումէրօտան
21500 ատէտ
պէհէրի 13½ բարա.
20 Նումէրօտան
3000 ատէտ
պէհէրի 19½ բարա.
Գալայը Նէվիճատ Թօզա
9 Նումէրօտան
47100 ատէտ
պէհէրի 5½ բարա.
10 Նումէրօտան
43100 ատէտ
պէհէրի 7 բարա.
12 Նումէրօտան
41150 ատէտ
պէհէրի 9½ բարա.

Էլպիսէ վէ սարաճխանէ անպարընա միւպայաա օլընաճագ օն տօգուզ գալէմ էշեա ֆիյաթը մուրագգամէլէրինէ Թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ Թըշրինը սանինին եիրմի պիրինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասաայարը իճրա օլընարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընա վէ եիրմի իքինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ Թէմինաթ Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր.

17 Թըշրինը սանի 1888

3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

Էլպիսէ անպարը իչիւն միւպայաա օլընաճագ իքի եիւզ եիրմի ատէտ լաճիվէրտ Իսլիմիա ապաղըտան մաւլ կիւվէզ չուհա մա պաշլըղ գաբօթըն պէհէր ատէտի իքի եիւզ սէքսէն ղրուշա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Թըշրինը սանինին եիրմի պիրինճի կիւնինէ գատար հէր կիւն միւնագասաայարը իճրա օլընարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընա վէ եիրմի իքինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ Թէմինաթ Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր.

17 Թըշրինը սանի 1888

3—1

Պէյօղլունտա ճատտէի քէպիրտէ սաքին Թօղաֆճը Ժօրժ Քեօմիւրճեանըն իֆլասը հագգընտա լազըմ կէլէն մուամէլաթը գանունիյէ քեամիլէն իճրա օլընմըշ օլտըղընտան, միւֆլիսի մէրգում զիմմէթինտէ ալաճաղը Թահագգուգ էյլէմիշ օլան ալաճագլըլարըն Գանուննամէի Թիճարէթին 211ինճի մատտէսի մուճիպինճէ միւֆլիս Թարաֆընտան Թէքլիֆ օլընաճագ գօնգօրտաթօնըն պիլմիւզագէրէ գարարլաշտըրըլմասը իչիւն 1304 սէնէսի Թըշրինի սանիսինին 23իւնճի չարշէնպէ կիւնիւ սաաթ 9–10 րաատէլէրինտէ Իֆլաս մահքէմէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

Սապանճը օղլու Արթին էֆ.ինին միւթէվէֆֆա Գարա Ալի բաշզատէ Ատիլ պէյ զիմմէթինտէ պա իլամ ալաճաղը օլան մէպալիղին իսթիֆաղը զըմնընտա մէտաուն միը մուամէլէյէ մալի օլուպ Թահթը հաճզէ ալընան Տէրսաատէթտէ Սամաթիատա Միրախոր Իլիաս պէյ մահալլէսինտէ հաճի Մանօլ սօգաղընտա 168 նումէրօլու 1 պապ խանէնին նըսֆ հիսսէսինին ինտէլմիւզայէտէ լիրա 100 ղրուշ հիսսայէլյա 3600 ղրուշ պէտէլ իլէ Թալիպի ուհտէսինտէ Թէգարրուր իթմիշ օլտըղընտան, Թալիպլէրը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւն սօնրա գարարը գաթի վէրիլէճէկինտէն, 100տէ 5 զամ մըյլա զիյատէյէ Թալիպ օլանլարըն Իսթինաֆ պիտայէթ մահքէմէսինտէ պուլունան Մէճլիսի իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

12 Թըշրինը սանի 304

Կէլէճէք 1305 սէնէսի րումիյէսինտէ կէօմրիւքլէրտէ իսթիմալի միւգթազի 24195 գըյթա տէֆտէրինին Թապ վէ Թէճլիտինին իւճումալը իլէ իչպու տէֆտէրլէրի իչիւն միւպայաա լազըմ կէլէն 1209 Թօփ Էնվալի քեաղըտըն պէտէլլէթը չէհրը Թըշրինը սանինին 24իւնճի բէնճշէնպէ կիւնիւ մէֆգրի միւնագասայա վազ օլընաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ սաաթ 5 րատտէլէրինտէ ձէմիէթը Րուսումաթ Էմանէթի ալըմ սաթըմ գօմիսիօնունա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

17 Թըշրինը սանի 304

ՍԱԹԼԸԳ ԽԱՆԷ

Իւսկիւտարտա Թօբխանէլի օղլու ճատտէսինտէ, 6000 արշըն պաղ, մա գույու, մաթպախ վէ չամաշըրլըգ 8 օտա վէ 2 սուֆալը հավի պիր պաղ խանէ ֆիրուխթ օլընաճաղընտան, Թալէպ օլանլարըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր.

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՔՕՄՓԱՆԵԱՍԸ
բօսթա վաբօրլարը

Մէսաժըրի խարէսի՝ Տէրսաատէթ վէ Մարսիլեա արասընտա իշլէթտիկի բօսթա վաբօրլարընըն Թարիֆասընտա պու քէրրէ պիր վէճհը աթի պաղը Թաատիլաթ իճրա իթմիշ տիր.

Վաբօր Մարսիլեատան Տէրսաատէթէ քէմաֆիսսապըգ հէր ճումաա էրթէսի ավտէթլէրը հարէքէթ իտուպ, սեպտեմ. 29տան իթիպարէն Թային օլընան բօսթա վաբօրը Շիրա, Սէլանիք, Գավալա, Բօրլաքօս վէ Չանագգալէսինէ ուղրայաճագ տըր.

Քէզա Տէրսաատէթտէն Մարսիլեայա հէր բէնճշէնպէ կիւնլէրի ավտէթ սաաթ 4տէ վաբօր հարէքէթ իտուպ, հօկտեմբեր 18տէն իթիպարէն Թային օլընան բօսթա վաբօրը՝ պիր հաֆթա Չանագգալէ, Բօրլաքօս, Գավալա, Սէլանիք վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ հօկտեմբեր 25տէն իթիպարէն Թային օլընան բօսթա վաբօրը օ պիր հաֆթա Չանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ պու սուրէթլէ օն պէշ կիւնտէ պիր Իզմիրտէ, Սուրիայա կիտէն վաբօրլա Թէսատիւֆ վուգու պուլաճագ տըր.

Մէսաժըրի Մարիթիմ վաբօրլարըյլա Ֆրանսա չըմէնտըֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի Թէքտիկլէրէ Թէսատիւֆ իտէր.

Իսթէյէ օլընտըղտա Մարսիլեա վէ Լիօնտա Թէվագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար պիլէթլէրին ֆիյաթը Թէնզիլ իտիլմիշ օլուպ, 1ինճի մէվգի 380 վէ 2նճի մէվգի 274 ֆրանգ տըր.

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր.

Հէր 15 կիւնտէ պիր բէրրէ ճումաա էրթէսի կիւնիւ ալաֆրանկա ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ազիմէթտէ վէ կէրէք ավտէթտէ մունթազամէն Սամսուն, Քիրասօն, Թրապիզօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ զայրը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպօլի, Ֆաթսա, Օրտու, Սիւրմէնէ վէ Ռիզէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար. Սթամպօլա չարշէնպէ սապահըսը մուվասալաթ իտէր.

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան միւրուր իտէն բօսթա վաբօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունըր.

Սալը կիւնլէրի սապահ ալաֆ. սաաթ 8տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէր, վէ չարշէնպէ կիւնլէրի Օտէսայա վասըլ օլուր: Օտէսատան բազար կիւնիւ հարէքէթ իտուպ, բազար էրթէսի Տէրսաատէթէ միւվասալաթ իտէր.

ԹՈՒՆԱ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնլէրի ագշամ ալաֆ. սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտուպ, էմնի ազիմէթտէ սուրէթը մունթազամէտէ Պուրկազ, Սիւլինէ, Կալաց վէ Իպրայիլէ, վէ ավտէթտէ Կալաց, Սիւլինէ վէ Քիւսթէնճէյէ ուղրար վէ սալը կիւնլէրի Տէրսաատէթէ վասըլ օլուր.

ՍԱԹԸՆ ԱԼՄԱՅԸՆԸԶ
ՊԻՐ ՏՈՒՐԼՈՒ ՄԱՔԻՆԱՍԸ
իւլէյինտէն կէօրմէտիքճէ
ՍԻՆԿԷՐ

Նամ Ամէրիգա տիքիշ մաքինասը մաղազալարընը. Մէզքիւր ՍԻՆԿԷՐ մաքինասը՝ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Գարաքէօյ չէշմէսինին գարշըսընտա.

120 Նումէրօտա

Պէյօղլունտա Գալաթա Սէրայը մէյտանը գարշըսընտա, վէ Սթամպօլտա Մահմուտ Բաշատա 90 նումէրօտա սաթըլմագտա տըր.

Պաշգա հէր եէրտէ ՍԻՆԿԷՐ տիքիշ մաքինասընըն եալընըզ գալպլարընը պուլաճագսընըզ.

ԹԱՔՍԻՏԼԷ ԳՕԼԱՅԼԸԳ
(Հաֆթալըգ)

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ
(EMULSION SCOTT)

Նիւ-Եօրգտա ՍԳՕԹ վէ ՊՕՎՆ նամ զաթլարըն սօտա վէ քիրէճ իբօֆօսֆիթլէրիյլէ Թէրթիպ էյլէտիկլէրի

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ

Ալըշգա սիւտ կիպի լէզզէթլի կէլիր, հիչ պալըգ եաղը խասսալէթլէրինին քեաֆֆէսի պու պալըգ եաղընտա մէվճուտ տըր:

Վէրէմ շիֆա պուլուր
Գանսըզլըգ շիֆա պուլուր
Սըրագա շիֆա պուլուր
Էօքսիւրիւք վէ սօուգ ալմա շիֆա պուլուր
Զայըֆլըգ շիֆա պուլուր
Չօճուգլարըն քէմիք խասթալըղը շիֆա պուլուր.

Ալթըլըգ Թարաֆընտան Թավսիյէ օլունտուղու կիպի, գօգուսը վէ լէզզէթի բէգ էյի տիր վէ միտէտէ տախի գօլայ հազմ օլուր.

Պէյլի պաշը Լէզղախանէ վէ սըբեչար տիւքքեանլարընտա սաթըլըր.
Տէրսաատէթ աճէնթէլէրի Համմէր վէ Հիրզէլ.

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ
ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ 200.000.000 Ֆրանգ

Տէրսաատէթ աճէնցիասը
Գալաթատա Գարաքէօյտէ քէօբրիւ պաշընտա հալաճեան խան

Աճէնցիա շիւպէսի
Սթամպօլտա Սուլթան Համամը սօգաղընտա Հաճօբուլօ խան

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլճիւմլէ պանգա մուամէլէլէրինի տէրուհտէ իտէր.
Խազամ իւզէրինէ իգրազ իտէր.
Խազամ բէհէն ալարագ հիսապը ճարի աչար.
Ֆրանսայա վէ սայիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիչա քէշիտէ իտէր.
Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտիթօ քեաղըտլարը վէրիր.
Պօրսա իշլէրի իչիւն վէրիլէն էմիրլէրի իճրա իտէր.
Խազամ հըֆզ իտէր.
Թէվտիմ օլունան նուգուտ գապուլ իտէր, վէ մուգապիլինտէ չէքլէ մալիւմ իլէ պօնոլար վէրիր.
ՍԹԱՄՊՕԼ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգա իշլէրինտէն մաատա, էմթաա իւզէրինէ տէ ազչէ իգրազ վէրիր. Քէզալիք մէզքիւր շուպէ՝ արտիյէտէ գալաճագ օլան էմթաայը կէօմրիւքտէն ալըր սաղլար, վէ Սթամպօլտա վէ եախօտ մէմալիքի էճնէպիյէտէ սաթըլաճագ էմթաայա տա գօմիսիօնճըլըգ իտէր.
Մահալլը տէբօսը Սթամպօլտա Զինճիրլի բազարընտա 31 Նումէրօլու Մաղազա տըր.

ՔԻՒՋԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ
ԷՃԶԱԽԱՆԷ

18 — ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻՏԷ —18

ՍՐՔԷՃԸ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ	ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ
77 — ՔԷՕՊՐԻՒ ՊԱՇԸՆՏԱ —77	168 — ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ —168

Մէզքիւր էճզախանէ վէ սրէչար տիւքքեանլարընտա միւթէատտիտ վէ էնվաի Թէրքիպաթը քիմեէվիյէ վէ էճզա վէ մուալէճաթ վէ ալաթը ճէրրահիյէ, վէ ալէա ճինս լաաթիգ իլէ չէլիքտէն մաամուլ ալաթ ու էտէվաթ, վէ Լիսթէր ուսուլ իւզրէ պաղլար, վէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ էճզալարը, սօլֆաթօնըն էն ալէա ճինսի, եէրլի վէ էճնէպի մատէն սուլարը, ֆօթօկրաֆճըլար իչիւն Թէրքիպաթը քիմեէվիյէ, Պօրտօ շուրուպլարը, գօնեագլար, էնվաի իչկիլէր, գօգուլու սապունլար, նէֆիս բուտրա, օ տը Գօլօնեը, սաչ սուլարը, տիւրլիւ իւքլէր, վէ սրէչարլար իլէ քիմեայաճըլէրէ մախսուս ճամ գապլար վէ ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ օլուպ, Թօբտան վէ բէրաքէնտէ ֆիրուխթ օլունըր.

Քէզալիք մէզքիւր տիւքքեանլարտա մուայէնէի Թըպպիյէ տախի իճրա օլունըպ, պունա մախսուս օտալարը վար տըր.

Պէյօղլու էճզախանէսի կէճէլէրի աչըգ տըր.

Զէյլ.—Պիլճիւմլէ էճզա վէ էմթաամըզըն էն ալէա ճինստէն օլտուղունը վէ բէգ էհվէն ֆիյաթլա սաթըլտըղընը Տօգթօր էֆէնտիլէրէ վէ րաղպէթլու էհալիյէ իլան իտէրիզ.

ՖՐԱՆԳՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

Իսթիգպալ Թէէմինի իչիւն Պուտաբէշթտէ բիյանգօլու սիկուրթա շիրքէթի.

1857տէ Աւսթրիա-Մաճառիսթան իմբէրաթօրլըղը Թարաֆընտան 7658 Նումէրօլը ֆէրման իլէ Թէէսիս օլունմըշ տըր.

Շիրքէթին սէրմայէսի	20,000,000	ֆրանգ
Մէվճուտը սանտըգ	10,000,000	»
Իհթիյաթ ազչէսի	12,000,000	»

Ումում Շարգ վէ Թիւրքիա իչիւն Տէրսաատէթտէ Տիրէքթօր Մ. ԷՕԺԷՆ ԲԱԲԱԲՕՐ
» » » » Սէր միւֆէթթիշ Մ. ՆԱԶԱՐԷԹ ԵԱԶՃԵԱՆ
ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ՄԸՍԸՐ ՃԻՀԷԹԼԷՐԻՆՏԷ ՊԷՕՅՈՒՔ ԱՃԷՆԹԷԼԷՐ

Իսքէնտէրիյէ վէ Գահիրէ իչիւն՝ Մըսըր Պանգասը. Պէրութտա՝ Օսմանլը Պանգասը. Սէլանիքտէ՝ Ալլաթինի Պանգասը. Իզմիրտէ՝ Թիւճճարը միւթէպէրանըտան Պալթազեան վէ Պալըգճեան. Հալէպտէ՝ Գէորգ վէ Սահագ Ալթեան. Ատանատա՝ Գասպարեան վէ Տամլամաեան. Սթալեա վէ Ալայըյեատա՝ Շէրէֆէտտին վէ Տէրունեան. Թրապիզօնտա՝ Օսմանլը Պանգասը. Ազչէհիրտէ՝ Եօռկանճը օղլու Մուրատ. Լարնէքտէ՝ Օսմանլը Պանգասը վէ ղայրիհիմ.

Ֆրանգօ-Հօնկրուազ խիմեիգ իսթիգպալ շիրքէթի ղայէթ սուհուլէթլի սուրէթտէ Թէէմինաթ

սիկուրթասը իլէ մէշղուլ օլմագտա տըր. կէրէք պէօյիւք ատամլար վէ կէրէք էրքէք վէ գըզ չօճուգլար իչիւն պիր վագթը մուայյէնտէն սօնրա, էվվէլճէ գարարկիր օլան մէպլաղը էօտէնմէք իւզրէ.

Զաննի խուսուսիյէ ուզուն պօյլու Թէֆսիլաթա միւհթաճ տէյիլ տիր. պիր ֆամիլեանըն պաշը պուլընան վէ եախօտ չօլուգ չօճուղը օլան պիր բէտէրին, կէրէք քէնտիսինին վէ կէրէք այալ ու էվլատընըն իսթիգպալը Թէէմինի իչիւն տիւշիւնմէսին. չիւնքի պիր ատէմին նասըլ բի կէնճլիկի օլուր, էյլէճէ տախի իխթիյարլըղը օլաճագ տըր. իշթէ պունլարըն տէֆի չարէսի իչիւն պու Շիրքէթ հէր պիր գօլայլըգլարը վէրմիշ տիր. սէնէլիք ուֆագ վէ կէօզէ կէօրիւնմէզ պիր մըգտար ագչէնին շիրքէթին սանտըղընա Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, չիւնքի հիչ պիր ատամ պիլէմէզ վագթը միրուրի իլէ նէ° հալ քեսպ էյլէյէճէք քէնտի իսթիգպալի, վէ եախօտ կէնճ եաշընտա վէֆաթ իթտիքտէն սօնրա նէ° օլաճագ քէնտի այալ ու էվլատընըն հալի. անըն իչիւն մուգատտէմա պիր պօրճ տըր պէհէր սըրըֆտա պուլընան պիր ատէմ իչիւն շիմտիտէն իսթիգպալին Թէէմինի. Եվրօբանըն հէր պիր ճիհէթինտէ վէ հէր պիր հիւքիւմէթին Թահթը իտարէսինտէ իսթիգպալ Թէէմինի իչիւն հիսապըզ շիրքէթլէր պուլընմագտա տըր, վէ բէնչալէր կիւրուհինտէն պաշլայարագ իմբէրաթօրլար իլէ իմբէրաթօր էվլատլարը վէ խանէտանը իսթիգպալ սիկուրթասընա տախիլ տիրլէր. Իշթէ պու շիրքէթլէրին էն ճէսիմ վէ էն միւթէպէր վէ Եվրօբանըն հէր պիր պէօյիւք պանգալարընտան Թասաիգ օլունմըշ օլան, վէ սանիեն Աւսթրիա-Մաճառիսթան հիւքիւմէթինին «գօնթրօլը» Թահթընտա պուլընան վէ 31 սէնէլէրտէն պէրու տէվամ իթմէքտէ օլան Ֆրանգօ-Հօնկրուազ սիկուրթա շիրքէթի Թիւրքիանըն բայիթախթը պուլընան Տէրսաատէթտէ տախի 1880 սէնէսինտէն պէրու պիր միւտիրիյէթ Թէէսիս իթմիշ տիր.

1. Շիրքէթին իսթիգպալ Թէէմինի իչիւն եաբտըղը մուամէլաթընտա ֆազլա օլարագ սէնէտէ պիր տէ գուրա քէշիտէ իտէր ալաֆր. քեանունը սանինին 30ընտա, Աւսթրիա-Մաճառիսթան տէվլէթինին մուգավէլաթ մուհասէպէլիկի վէ մալիյէ Նազըրլըղը Թահթը իտարէսինտէ. պէհէր գազանան նումէրօ մութլագա 100էր Ինկիլիզ լիրասը եանի 2500 ֆրանգ գազանաճագ.

2. Սիկուրթա սէնէտինէ մահսուպ օլարագ 3 սէնէլիք վէրկիլէր վէ եախօտ տահա զիյատէ էօտէնմիշ օլուր իսէ համիլինին շիրքէթտէն իսթիգրազ իթմէքլիկէ հագգ ու սէլահիյէթի օլաճագ տըր, սէնէլիք ֆայիզ եիւզտէ 6յը կէչմէյէրէք.

Պու շիրքէթ՝ եանկըն վէ տէնիզ սիկուրթասը մուամէլաթը իլէ տախի մէշղուլ տըր.

Շիրքէթին միւթէպէր վէ Թէէմին օլունմագ իւզրէ տէվլէթը Ալիյէնին Տէրսաատէթտէ մէրքէզի պուլընան Օսմանլը Պանգասընը Թավսիյէ էյլէրիզ, վէ եախօտ Եվրօբանըն էն մէշհուր վէ պէօյիւք պանգալարընտան քեսպը մալիւմաթ սիգ օլունապիլիր.